

**Skonsolidowane sprawozdanie finansowe
Grupy Kapitałowej Atende
za rok zakończony 31 grudnia 2018 r.**

Spis treści

1.	Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	4
2.	Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	6
3.	Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	7
4.	Zestawienie zmian w skonsolidowanym kapitale własnym	8
5.	Informacje ogólne	9
5.1.	Podstawowa działalność	9
5.2.	Struktura Grupy Kapitałowej	9
5.3.	Zmiany organizacji Grupy Kapitałowej	10
5.4.	Skład organów Spółki	10
5.5.	Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	10
5.6.	Oświadczenia Zarządu	11
6.	Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie	11
7.	Zasady konsolidacji	12
8.	Opis przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów oraz przychodów i kosztów ...	13
9.	Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	20
9.1.	Profesjonalny osąd	20
9.2.	Niepewność szacunków	21
10.	Zmiany zasad (polityki) rachunkowości	22
11.	Szczegółowe noty i objaśnienia	24
Nota 1.	Przychody z umów z klientami, salda dotyczące umów	24
Nota 2.	Segmenty operacyjne oraz rynki zbytu	25
Nota 3.	Koszty działalności operacyjnej	28
Nota 4.	Koszty umów z klientami	29
Nota 5.	Pozostałe przychody i koszty operacyjne	30
Nota 6.	Przychody i koszty finansowe	30
Nota 7.	Podatek dochodowy i odroczony podatek dochodowy	31
Nota 8.	Zysk przypadający na jedną akcję	34
Nota 9.	Dywidenda	35
Nota 10.	Wartość godziwa	35
Nota 11.	Rzeczowe aktywa trwałe	36
Nota 12.	Wartości niematerialne	39
Nota 13.	Wartość firmy	41
Nota 14.	Pozostałe aktywa trwałe	42
Nota 15.	Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	43
Nota 16.	Pozostałe aktywa finansowe	43
Nota 17.	Zapasy	43
Nota 18.	Należności handlowe	44
Nota 19.	Pozostałe należności	45
Nota 20.	Rozliczenia międzyokresowe krótkoterminowe	46
Nota 21.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	46
Nota 22.	Kapitał zakładowy	46
Nota 23.	Kapitał zapasowy z emisji akcji powyżej wartości nominalnej	47
Nota 24.	Kapitał przypadający na udziałowców/ akcjonariuszy niekontrolujących	48
Nota 25.	Kredyty i pożyczki	49
Nota 26.	Pozostałe zobowiązania finansowe	51
Nota 27.	Zobowiązania handlowe	51
Nota 28.	Pozostałe zobowiązania	52
Nota 29.	Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS	52
Nota 30.	Zobowiązania warunkowe i zabezpieczenia	52
Nota 31.	Należności i zobowiązania długo i krótkoterminowe z tytułu leasingu finansowego	54
Nota 32.	Rozliczenia międzyokresowe przychodów	55
Nota 33.	Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	55
Nota 34.	Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	56
Nota 35.	Informacja o instrumentach finansowych	59
Nota 36.	Zarządzanie kapitałem	60
Nota 37.	Informacje o podmiotach powiązanych	61
Nota 38.	Wynagrodzenie osób zarządzających i nadzorujących Atende S.A.	61
Nota 39.	Zatrudnienie	62
Nota 40.	Umowy leasingu operacyjnego	62
Nota 41.	Sprawy sądowe	63
Nota 42.	Rozliczenia podatkowe	63
Nota 43.	Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	63

Nota 44.	Zdarzenia po dacie bilansu.....	63
Nota 45.	Informacja o transakcjach z podmiotem dokonującym badania sprawozdania	64
Nota 46.	Objaśnienia do sprawozdania z przepływów pieniężnych	64

1. Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

AKTYWA	Nota	stan na 31.12.2018	stan na 31.12.2017
Aktywa trwałe		82 086	88 592
Rzeczowe aktywa trwałe	11	24 967	23 046
Wartości niematerialne	12	27 855	27 389
Wartość firmy	13	11 921	11 921
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	16	537	798
Aktywa z tytułu umów z klientami	1	2 366	1 321
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	15	80	80
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	7	1 199	2 396
Pozostałe aktywa trwałe	14	13 161	21 641
Aktywa obrotowe		127 931	215 897
Zapasy	17	10 491	10 598
Aktywa z tytułu umów z klientami	1	4 906	11 410
Należności handlowe	18	59 481	81 689
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		3	1
Pozostałe należności	19	901	1 587
Pozostałe aktywa finansowe	16	204	197
Rozliczenia międzyokresowe krótkookresowe	20	25 109	20 768
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	21	26 836	89 647
AKTYWA RAZEM		210 017	304 489

PASYWA	Nota	stan na 31.12.2018	stan na 31.12.2017
Kapitał własny		84 238	81 848
Kapitał zakładowy	22	7 269	7 269
Kapitał zapasowy z emisji akcji powyżej wartości emisyjnej	23	14 753	14 753
Pozostałe kapitały		33 630	35 427
Niepodzielony wynik finansowy		7 448	914
Wynik finansowy bieżącego okresu		10 672	12 733
Kapitały własne akcjonariuszy jednostki dominującej		73 772	71 096
Udziały/akcje niekontrolujące	24	10 466	10 752
Zobowiązania długoterminowe		25 701	31 075
Kredyty i pożyczki	25	2 079	3 002
Pozostałe zobowiązania finansowe	26	6 891	2 933
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	1	13 581	22 368
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	28	85	22
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		652	752
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	32	1 544	1 207
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	33	869	791
Zobowiązania krótkoterminowe		100 078	191 566
Kredyty i pożyczki	25	9 701	6 632
Pozostałe zobowiązania finansowe	26	5 371	3 211
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	1	27 335	24 175
Zobowiązania handlowe	27	35 854	125 399
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		1 637	3 200
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	28	19 632	28 053
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	32	473	799
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	33	75	97
PASYWA RAZEM		210 017	304 489

2. Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Nota	2018 r.	2017 r.
Przychody ze sprzedaży	1,2	275 606	290 617
Koszty własne sprzedaży	3	197 987	211 424
Zysk brutto na sprzedaży		77 619	79 193
Pozostałe przychody operacyjne	5	1 701	1 874
Koszty ogólnego zarządu	3	60 983	57 849
Pozostałe koszty operacyjne	5	2 063	3 481
Zysk na działalności operacyjnej		16 274	19 737
Przychody finansowe	6	1 455	314
Koszty finansowe	6	2 591	2 408
Zysk przed opodatkowaniem		15 139	17 643
Podatek dochodowy	7	3 204	3 482
Zysk netto		11 935	14 161
Zysk przypisany akcjonariuszom niekontrolującym		1 263	1 428
Zysk netto przypisany akcjonariuszom podmiotu dominującego		10 672	12 733
Inne całkowite dochody:			
- które zostaną przekwalifikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków		-	-
- które nie zostaną przekwalifikowane na zyski lub straty w kolejnych okresach		-	-
Suma dochodów całkowitych		11 935	14 161
Suma dochodów całkowitych przypisana akcjonariuszom niekontrolującym		1 263	1 428
Suma dochodów całkowitych przypisana akcjonariuszom podmiotu dominującego		10 672	12 733
Zysk netto na jedną akcję (w zł)	8		
Podstawowy za okres obrotowy		0,29	0,35
Rozwodniony za okres obrotowy		0,29	0,35

3. Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	2018 r.	2017 r.
DZIAŁALNOŚĆ OPERACYJNA		
Zysk przed opodatkowaniem	15 139	17 643
Korekty razem:	(67 235)	76 929
Amortyzacja	8 024	6 602
Zyski/ (straty) z tytułu różnic kursowych	(256)	774
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	414	418
Zysk z działalności inwestycyjnej	215	175
Inne korekty	(3 640)	(225)
Zmiana stanu kapitału pracującego, w tym:	(76 386)	89 731
Zapasy	107	(2 973)
Należności i aktywa z tytułu umów	28 228	(26 860)
Zobowiązania i rezerwy	(104 720)	119 564
Zmiana stanu pozostałych aktywów	4 393	(20 546)
Przeływy z działalności operacyjnej	(52 096)	94 572
Podatek dochodowy (zapłacony)/ zwrócony	(3 066)	(1 356)
Przeływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	(55 762)	93 216
DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA		
Wpływy:	2 480	452
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	2 283	452
Inne wpływy inwestycyjne	197	-
Wydatki:	10 623	10 403
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	10 623	10 358
Inne wydatki inwestycyjne	-	45
Przeływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(8 143)	(9 951)
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA		
Wpływy:	23 742	6 999
Wpływy z dopłat do kapitału	40	240
Kredyty i pożyczki	12 516	2 326
Wpływy z tytułu finansowania cesji wierzytelności	8 000	2 414
Dotacje	2 917	2 016
Inne wpływy finansowe	269	3
Wydatki:	22 648	16 487
Spłaty kredytów i pożyczek	10 404	5 927
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	1 719	1 644
Dywidendy wypłacone	9 584	7 268
Odsetki	427	421
Inne wydatki finansowe	514	1 227
Przeływy pieniężne netto z działalności finansowej	1 094	(9 488)
PRZEŁYWY PIENIĘŻNE NETTO RAZEM	(62 811)	73 777
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym	(62 811)	73 777
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	-	-
Środki pieniężne na początek okresu	89 647	15 870
Środki pieniężne na koniec okresu	26 836	89 647

Dodatkowe objaśnienia do przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej przedstawiono w Nocie 47.

4. Zestawienie zmian w skonsolidowanym kapitale własnym

	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości emisyjnej	Pozostałe kapitały	Niepodzielony wynik finansowy	Wynik finansowy bieżącego okresu	Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej	Udziały/akcje niekontrolujące	Kapitał własny ogółem
2018 r.								
Kapitał własny na dzień 1 stycznia 2018 r.	7 269	14 753	35 427	914	12 733	71 096	10 752	81 848
Transakcje z właścicielami	-	-	(1 796)	6 533	(12 733)	(7 995)	(1 549)	(9 545)
<i>Podział zysku netto</i>	-	-	261	12 471	(12 733)	-	-	-
<i>Wypłata dywidendy</i>	-	-	(425)	(7 570)	-	(7 995)	(1 589)	(9 584)
<i>Podniesienie kapitału w EDL</i>	-	-	-	-	-	-	40	40
<i>Pokrycie niepodzielnego wyniku finansowego</i>	-	-	(1 632)	1 632	-	-	-	-
Inne	-	-	-	-	-	-	-	-
Suma dochodów całkowitych	-	-	-	-	10 672	10 672	1 263	11 935
<i>Zysk netto</i>	-	-	-	-	10 672	10 672	1 263	11 935
Kapitał własny na dzień 31 grudnia 2018 r.	7 269	14 753	33 630	7 448	10 672	73 772	10 466	84 238
2017 r.								
Kapitał własny na dzień 1 stycznia 2017 r.	7 269	14 753	34 452	(1 411)	10 593	65 656	9 084	74 740
Transakcje z właścicielami	-	-	975	2 350	10 593	(7 268)	240	(7 028)
<i>Utworzenie spółki A2CC</i>	-	-	-	-	-	-	240	240
<i>Podział zysku netto</i>	-	-	975	9 618	(10 593)	-	-	-
<i>Wypłata dywidendy</i>	-	-	-	(7 268)	-	(7 268)	-	(7 268)
Inne	-	-	-	(25)	-	(25)	-	(25)
Suma dochodów całkowitych	-	-	-	-	12 733	12 733	1 428	14 161
<i>Zysk netto</i>	-	-	-	-	12 733	12 733	1 428	14 161
Kapitał własny na dzień 31 grudnia 2017 r.	7 269	14 753	35 427	914	12 733	71 096	10 752	81 848

5. Informacje ogólne

5.1. Podstawowa działalność

Jednostką dominującą Grupy Kapitałowej Atende („Grupa”, „Grupa Kapitałowa”, „Grupa Atende”) jest Atende S.A. („Spółka”, „Emitent”, „Atende”) od 26 listopada 2018 roku z siedzibą w Warszawie, plac Konesera 10a (poprzednia siedziba mieściła się przy ul. Ostrobramskiej 86 w Warszawie), zarejestrowana w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy KRS, pod numerem KRS: 0000320991, Kapitał zakładowy: 7 268 668,80 zł w całości wpłacony, NIP: 954-23-57-358, REGON: 276930771. Od 28 maja 2012 r. Spółka jest notowana na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Podstawowym przedmiotem działalności Emitenta jest integracja systemów teleinformatycznych. Spółka ma dwudziestopięcioletnie doświadczenie będące wynikiem realizacji wielu projektów wdrożeniowych. Wdrożenia te wyróżniają się nie tylko wysoką jakością świadczonych prac, ale też najwyższym poziomem technicznym i dużą skalą trudności wykonania. Dodatkowo Atende posiada kompetencje w zakresie tworzenia oprogramowania oraz oferuje outsourcing IT i usługi *cloud computing*. Atende S.A. jest jedną z czołowych firm branży IT w Polsce.

Poprzez spółki zależne Grupa Kapitałowa Emitenta realizuje działania w innych atrakcyjnych niszach rynku IT. Atende Software sp. z o.o. specjalizuje się w innowacyjnym oprogramowaniu dla przedsięwzięć multimedialnych, inteligentnych sieci energetycznych (ang. Smart Grid) i cyberbezpieczeństwa. Sputnik Software sp. z o.o. tworzy oprogramowanie oraz świadczy usługi dla sektora publicznego, głównie administracji samorządowej. Atende Medica sp. z o.o. oferuje rozwiązania informatyczne dla instytucji sektora medycznego, w szczególności szpitali, przychodni oraz gabinetów lekarskich. Phoenix Systems sp. z o.o. oferuje autorski system operacyjny czasu rzeczywistego wykorzystywany w systemach wbudowanych oraz protokołów komunikacji w sieciach energetycznych zgodny z protokołem PRIME. Z kolei OmniChip sp. z o.o. zajmuje się projektowaniem układów elektronicznych, TrustIT sp. z o.o. świadczy nowoczesne usługi outsourcingowe zdalnego utrzymania systemów IT, zaś Energy Data Lab sp. z o.o. zajmuje się analizą danych w technologii gigadanych (ang. Big Data) w oparciu o autorskie narzędzia. W 2017 r. w ramach Grupy rozpoczęła działalność nowa spółka – A2 Customer Care sp. z o.o., która oferuje kompleksowe wdrożenia specjalistycznych rozwiązań oraz systemów klasy ERP.

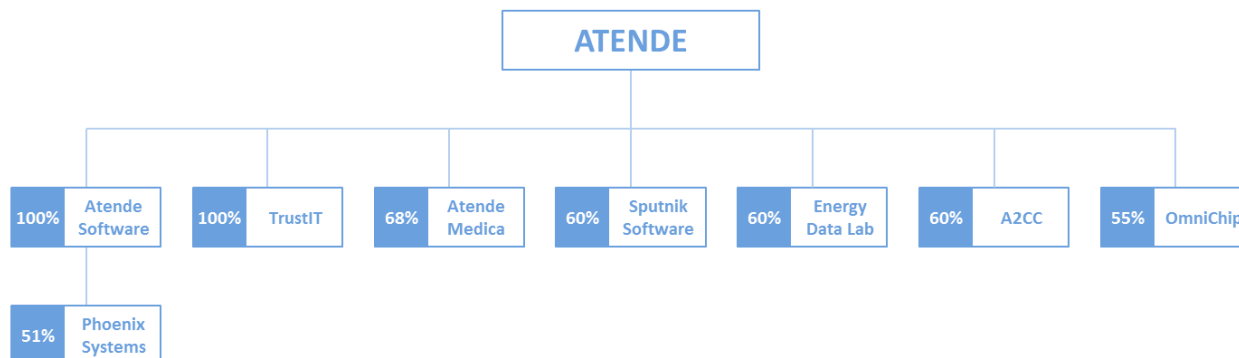
5.2. Struktura Grupy Kapitałowej

Na dzień 31 grudnia 2018 r. Grupa Kapitałowa składała się z 9 podmiotów:

- o jednostki dominującej Atende S.A.,
- o 8 jednostek zależnych i powiązanych:
  - Atende Software sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, której Emitent posiada 100% kapitału zakładowego i głosów na zgromadzeniu wspólników,
  - TrustIT sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi, której Emitent posiada 100% udziałów i głosów na zgromadzeniu wspólników,
  - Atende Medica sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, której Emitent posiada 67,51% kapitału zakładowego i głosów na zgromadzeniu wspólników,
  - Sputnik Software sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu, której Emitent posiada 60% kapitału zakładowego i głosów na zgromadzeniu wspólników,
  - Energy Data Lab sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, której Emitent posiada 60% kapitału zakładowego i głosów na zgromadzeniu wspólników,
  - A2 Customer Care sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu, której Emitent posiada 60% kapitału zakładowego i głosów na zgromadzeniu wspólników,
  - OmniChip sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, której Emitent posiada 55% kapitału zakładowego i głosów na zgromadzeniu wspólników,
  - Phoenix Systems sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, której zależna w 100% od Emitenta spółka Atende Software posiada 51% kapitału zakładowego i głosów na zgromadzeniu wspólników.

Spółki z Grupy Atende zostały utworzone na czas nieokreślony.

Struktura Grupy Kapitałowej na koniec 2018 r.

5.3. Zmiany organizacji Grupy Kapitałowej

OmniChip

Dnia 11 maja 2018 r. Atende kupiło 55% udziałów w OmniChip od Atende Software za 1 220 tys. zł, czyli za kwotę tożsamą z wartością udziałów OmniChip w księgach Atende Software. Transakcja, mająca charakter organizacyjny, nie ma wpływu na wynik Grupy Atende.

5.4. Skład organów Spółki

Na dzień 31 grudnia 2018 r. Spółką kierował pięcioosobowy Zarząd w składzie:

- Roman Szwed – prezes Zarządu,
- Iwona Bakuła – wiceprezes Zarządu,
- Jacek Forsyś – wiceprezes Zarządu,
- Szymon Stępczak – wiceprezes Zarządu,
- Jacek Szczepański – wiceprezes Zarządu.

Dnia 23 maja 2018 r. Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwały o powołaniu Zarządu na nową, pięcioletnią kadencję, wspólną dla całego Zarządu, która rozpoczęła się w dniu następującym po dniu odbycia zwyczajnego walnego zgromadzenia Spółki zatwierdzającego sprawozdanie finansowe Spółki za rok 2017, czyli 24 maja 2018 r. Wszystkie powołane osoby wchodziły w skład Zarządu poprzedniej kadencji.

W okresie po dacie bilansowej zmiany w składzie Zarządu nie nastąpiły.

Nadzór nad działalnością Spółki sprawuje Rada Nadzorcza, której skład na dzień 1 stycznia 2018 r. był następujący:

- Patrycja Buchowicz – przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Jan Madey – członek Rady Nadzorczej,
- Michał Markowski – członek Rady Nadzorczej,
- Maciej Matusiak – członek Rady Nadzorczej,
- Monika Mizielińska-Chmielewska – członek Rady Nadzorczej.

Dnia 23 maja 2018 r. zwyczajne walne zgromadzenie Spółki dokonało wyboru członków Rady Nadzorczej kolejnej, pięcioletniej kadencji. W skład Rady Nadzorczej powołano osoby będące członkami Rady Nadzorczej poprzedniej kadencji.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. skład Rady Nadzorczej był następujący:

- Patrycja Buchowicz – przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Jan Madey – członek Rady Nadzorczej,
- Michał Markowski – członek Rady Nadzorczej,
- Maciej Matusiak – członek Rady Nadzorczej,
- Monika Mizielińska-Chmielewska – członek Rady Nadzorczej.

W okresie po dacie bilansowej zmiany w składzie Rady Nadzorczej nie nastąpiły.

5.5. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd jednostki dominującej w dniu 28 marca 2019 r.

5.6. Oświadczenia Zarządu

Niniejsze sprawozdanie zostało przygotowane przy zastosowaniu zasad rachunkowości, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, zwanymi dalej „MSSF UE” oraz w zakresie wymaganym przez Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz.U. 2018 r. poz. 757). Sprawozdanie to obejmuje okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. i okres porównywalny od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r.

Do dnia sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2018 r. nie wystąpiły zdarzenia, które nie zostały, a powinny być ujęte w sprawozdaniu finansowym okresu sprawozdawczego. Jednocześnie w niniejszym sprawozdaniu finansowym nie występują istotne zdarzenia dotyczące lat ubiegłych.

Sprawozdanie zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki Grupy w okresie 12 miesięcy po dniu bilansowym.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe podlegało badaniu przez niezależnego biegłego rewidenta. Sprawozdanie biegłego rewidenta stanowi załącznik do niniejszego raportu rocznego.

6. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Spółka nie zastosowała następujących standardów, zmian standardów i interpretacji, które zostały opublikowane i zatwierdzone do stosowania w UE, ale nie weszły jeszcze w życie lub oczekują na zatwierdzenie przez UE:

1. Standard: MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe.
Opis zmian: Zasady rachunkowości i ujawnień dla regulacyjnych pozycji odroczonej.
Data obowiązywania: Standard w obecnej wersji nie będzie obowiązywał w UE.
2. Standard: MSSF 10 i MSR 28- zmiany.
Opis zmian: Wytyczne dotyczące sprzedaży lub wniesienia aktywów przez inwestora do spółki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia.
Data obowiązywania: Nie została określona.
3. Standard: MSR 28 - zmiany.
Opis zmian: Zmiany dotyczące wyceny inwestycji długookresowych w jednostkach stowarzyszonych.
Data obowiązywania: 1 stycznia 2019 r.
4. Standard: MSR 19- zmiany.
Opis zmian: Zmiany dotyczące programu określonych świadczeń.
Data obowiązywania: 1 stycznia 2019 r.
5. Standard: MSSF 9 Instrumenty finansowe - zmiany.
Opis zmian: Zmiany dotyczące prawa wcześniejszej spłaty z negatywnym wynagrodzeniem.
Data obowiązywania: 1 stycznia 2019 r.
6. Standard: MSSF 16 Leasing.
Opis zmian: Standard znosi rozróżnienie na leasing operacyjny i leasing finansowy. Wszystkie umowy spełniające definicje leasingu będą ujmowane co do zasady jak obecny leasing finansowy.
Data obowiązywania: 1 stycznia 2019 r.
7. Doroczne poprawki do MSSF (cykl 2015-2017).
Opis zmian: Zestaw poprawek dotyczących:
MSSF 3- wycena posiadanego wcześniej udziału w operacjach wspólnych;
MSSF 11- brak wyceny posiadanego wcześniej udziału w operacjach wspólnych;
MSSF 12- konsekwencje podatkowe związane z wypłatą dywidendy;
MSR 23- koszty finansowania składników aktywów przekazanych do użytkowania.
Data obowiązywania: 1 stycznia 2019 r.
8. Standard: KIMSF 23 Niepewność w zakresie sposobów ujawniania podatku dochodowego- interpretacja.
Opis zmian: Wytyczne do ustalenia dochodu i podstawy do opodatkowania, stawek podatkowych, nierozliczonych strat podatkowych oraz niewykorzystanych ulg podatkowych.
Data obowiązywania: 1 stycznia 2019 r.
9. Standard: Założenia Konceptyjne- zmiany.
Opis zmian: ujednoczenie Założeń Konceptyjnych.
Data obowiązywania: 1 stycznia 2020 r.
10. Standard: MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe
Opis zmian: Nowe podejście definiujące rozpoznawanie w okresie świadczenia usług ubezpieczeniowych przychodów oraz zysków lub strat.
Data obowiązywania: 1 stycznia 2021 r.

Grupa zamierza przyjąć wymienione powyżej nowe standardy oraz zmiany standardów i interpretacji MSSF opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, lecz nieobowiązujące na dzień sprawozdawczy zgodnie z datą ich wejścia w życie.

Wpływ nowych regulacji na przyszłe sprawozdania Grupy

Nowy standard MSSF 16 Leasing zmienia zasady ujmowania umów, spełniających definicje leasingu. Główną zmianą jest odejście od podziału na leasing finansowy i operacyjny. Wszystkie umowy spełniające definicje leasingu będą ujmowane co do zasady jak obecny leasing finansowy. Wprowadzenie standardu będzie miało następujący rezultat:

- o w sprawozdaniu z sytuacji finansowej: wzrost wartości niefinansowych aktywów trwałych oraz zobowiązań finansowych, a przez to wzrost sum bilansowych,
- o w sprawozdaniu z całkowitych dochodów: zmniejszenie kosztów operacyjnych (innych niż amortyzacja), wzrost kosztów amortyzacji oraz kosztów finansowych (odsetki); zmieni się też moment ujęcia kosztów – w leasingu finansowym ujęcie kosztów następuje proporcjonalnie do niespłaconego kapitału, a więc wcześniej niż w leasingu operacyjnym.

Emitent zdecydował, że zastosuje podejście uproszczone, w ramach którego nie przekształca danych porównawczych. Zobowiązania leasingowe z tytułu umów traktowanych do 31 grudnia 2018 r. jako leasing operacyjny zostaną ujęte w wartości zdyskontowanych, niezapłaconych jeszcze wartości leasingowych, aktywa zostaną wycenione w wysokości równej kwocie zobowiązania leasingowego.

Emitent przyjmie następujące uproszczenia dopuszczone przez standard:

- o nieujmowanie aktywów i zobowiązań leasingowych dla aktywów niskocennych, dla których wartość jednostkowa nie przekracza 5 tys. USD,
- o nieujmowanie aktywów i zobowiązań leasingowych dla leasingów o okresie poniżej 12 miesięcy.

Zarząd Spółki szacuje, że z tytułu wdrożenia MSSF16 aktywa i zobowiązania z tytułu leasingu Grupy wzrosną o:

- o z tytułu prawa do użytkowania nieruchomości:
  - aktywa 16 453 tys. zł,
  - długoterminowe zobowiązania z tytułu leasingu 14 103 tys. zł,
  - krótkoterminowe zobowiązania z tytułu leasingu 2 350 tys. zł,
- o z tytułu prawa do użytkowania środków transportu:
  - aktywa 1 458 tys. zł,
  - długoterminowe zobowiązania z tytułu leasingu 710 tys. zł,
  - krótkoterminowe zobowiązania z tytułu leasingu 748 tys. zł,
- o z tytułu prawa do wieczystego użytkowania gruntów:
  - aktywa 645 tys. zł,
  - długoterminowe zobowiązania z tytułu leasingu 639 tys. zł,
  - krótkoterminowe zobowiązania z tytułu leasingu 6 tys. zł.

Pozostałe standardy oraz ich zmiany nie powinny mieć istotnego wpływu na przyszłe sprawozdania finansowe Grupy.

7. Zasady konsolidacji

Jednostki zależne

Jednostka zależna to jednostka kontrolowana przez jednostkę dominującą.

Kontrola występuje w przypadku gdy jednostka dominująca:

- o posiada władzę nad jednostką, w której dokonała inwestycji,
- o jest narażona na ekspozycję lub posiada prawo do zmiennych zwrotów z tytułu zaangażowania w dany podmiot inwestycji,
- o posiada zdolność do sprawowania władzy nad jednostką, w której dokonała inwestycji w celu wpłynięcia na wysokość zwrotów przez nią wypracowywanych.

Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejęcia nad nimi kontroli przez Grupę. Przestaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli. Przejęcie jednostek zależnych przez Grupę rozlicza się metodą nabycia. Koszt przejęcia ustala się jako wartość godziwą przekazanych aktywów, wyemitowanych instrumentów kapitałowych oraz zobowiązań zaciągniętych lub przejętych na dzień wymiany, powiększoną o koszty bezpośrednio związane z przejęciem. Możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych wycenia się początkowo według ich wartości godziwej na dzień przejęcia, niezależnie od wielkości ewentualnych udziałów niekontrolujących. Nadwyżkę kosztu przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywach netto ujmuje się jako wartość firmy. Jeżeli koszt przejęcia jest niższy od wartości godziwej aktywów netto przejętej jednostki zależnej, różnicę ujmuje się bezpośrednio w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Przychody i koszty, rozrachunki i niezrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy są eliminowane. Niezrealizowane straty również podlegają eliminacji, chyba, że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przez przekazany składnik aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały zmienione, tam gdzie było to konieczne, dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

Udziały/akcje niekontrolujące oraz transakcje z udziałowcami / akcjonariuszami niekontrolującymi

Udziały/akcje niekontrolujące obejmują nie należące do Grupy udziały w spółkach objętych konsolidacją. Udziały/akcje niekontrolujące ustala się jako wartość aktywów netto jednostki powiązanej, przypadających na dzień nabycia, udziałowcom/akcjonariuszom spoza grupy kapitałowej. Zidentyfikowane udziały niekontrolujące w aktywach netto skonsolidowanych jednostek zależnych ujmuje się oddzielnie od udziału własnościowego jednostki dominującej w tych aktywach netto. Udziały/akcje niekontrolujące w aktywach netto obejmują:

- o wartość udziałów/akcji niekontrolujących z dnia pierwotnego połączenia, obliczoną zgodnie z MSSF 3, oraz
- o zmiany w kapitale własnym przypadające na udziały/akcje niekontrolujące począwszy od dnia połączenia.

Zyski i straty oraz każdy składnik innych całkowitych dochodów przypisuje się do właścicieli jednostki dominującej oraz udziałów/akcji niekontrolujących. Łączne całkowite dochody przypisuje się do właścicieli jednostki dominującej oraz udziałów/akcji niekontrolujących nawet wtedy, gdy w rezultacie udziały/akcje niekontrolujące przybierają wartość ujemną.

Spółki objęte skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym

Niniejsze skonsolidowane sprawozdania finansowe za okresy kończące się 31 grudnia 2018 r. i 31 grudnia 2017 r. obejmują następujące jednostki wchodzące w skład Grupy:

	Udział w ogólnej liczbie głosów	
	31.12.2018	31.12.2017
Atende S.A.	Jednostka dominująca	
Atende Software sp. z o.o.	100,00%	100,00%
TrustIT sp. z o.o.	100,00%	100,00%
Atende Medica sp. z o.o.	67,51%	67,51%
Sputnik Software sp. z o.o.	60,00%	60,00%
Phoenix Systems sp. z o.o.	51,00%	51,00%
OmniChip sp. z o.o.	55,00%	55,00%
Energy Data Lab sp. z o.o.	60,00%	60,00%
A2 Customer Care sp. z o.o.	60,00%	60,00%

Wyniki spółki A2 Customer Care, która została zarejestrowana w KRS 24 stycznia 2017 r., są konsolidowane od I kwartału 2017 r.

Spółki nie objęte skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym

Na dzień 31 grudnia 2018 r. brak było spółek z Grupy Kapitałowej nie objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym.

8. Opis przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów oraz przychodów i kosztów

Zasady (polityka) rachunkowości przedstawione poniżej stosowane były w odniesieniu do wszystkich okresów zaprezentowanych w sprawozdaniu finansowym Grupy.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego za wyjątkiem wyceny instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Wartości niematerialne

Wartości niematerialne obejmują aktywa, które nie posiadają postaci fizycznej, są identyfikowalne oraz które można wiarygodnie wycenić i które w przyszłości spowodują wpływ korzyści ekonomicznych do jednostki. Wartości niematerialne ujmowane są pierwotnie w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia.

Wartości niematerialne powstałe na skutek prowadzenia prac rozwojowych, ujmowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej po spełnieniu następujących warunków:

- o z technicznego punktu widzenia istnieje możliwość ukończenia składnika wartości niematerialnych, tak aby nadawał się do sprzedaży lub użytkowania,
- o istnieje możliwość udowodnienia zamiaru ukończenia składnika oraz jego użytkowania i sprzedaży,
- o składnik będzie zdolny do użytkowania lub sprzedaży,
- o znany jest sposób w jaki składnik będzie wytwarzał przyszłe korzyści ekonomiczne,
- o zapewnione zostaną środki techniczne oraz finansowe konieczne do ukończenia prac rozwojowych oraz jego użytkowania i sprzedaży,
- o istnieje możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych.

Nakłady poniesione w okresie prowadzenia prac badawczych oraz nakłady nie spełniające ww. warunków ujmowane są jako zysk lub strata bieżącego okresu w dacie ich poniesienia, w pozycji kosztów ogólnego zarządu.

Amortyzacja wartości niematerialnych odbywa się według stawek odzwierciedlających przewidywany okres ich użytkowania. Spółki Grupy nie posiadają wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania oprócz wartości firmy. Dla celów amortyzacji wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania stosowana jest metoda amortyzacji liniowej. Okresy użytkowania dla poszczególnych składników wartości niematerialnych są następujące:

- o licencje na oprogramowanie 2 lata
- o prace rozwojowe 3-5 lat
- o znaki towarowe 5 lat
- o prawa majątkowe 5 lat

Wartości niematerialne poddawane są testowi na utratę wartości jeśli istnieją przesłanki wskazujące na występowanie utraty wartości, przy czym dla wartości niematerialnych w budowie w okresie ich realizacji ewentualna utrata wartości określana jest na każdy dzień bilansowy. Skutki utraty wartości niematerialnych odnoszone są w pozostałe koszty operacyjne, zaś ich amortyzacja w koszty działalności podstawowej.

Na dzień bilansowy wartości niematerialne wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia po pomniejszeniu o dokonane odpisy amortyzacyjne oraz ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują środki trwałe i nakłady na środki trwałe w budowie, które jednostka zamierza wykorzystywać w swojej działalności oraz na potrzeby administracyjne w okresie dłuższym niż jeden rok, które w przyszłości spowodują wpływ korzyści ekonomicznych do jednostki. Nakłady na środki trwałe obejmują poniesione nakłady inwestycyjne jak również poniesione wydatki na przyszłe dostawy maszyn, urządzeń i usług związanych z wytworzeniem środków trwałych (przekazane zaliczki).

Środki trwałe oraz środki trwałe w budowie ujmowane są pierwotnie w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia.

Środki trwałe obejmują istotne specjalistyczne części zamienne, które funkcjonują jako element środka trwałego. Jako odrębne pozycje środków trwałych ujmowane są także istotne komponenty, także o charakterze niematerialnym.

Amortyzacja środków trwałych, w tym komponentów i specjalistycznych części zamiennych, odbywa się według stawek odzwierciedlających przewidywany okres ich użytkowania. Dla celów amortyzacji środków trwałych stosowana jest metoda amortyzacji degresywnej lub liniowej. Okresy użytkowania dla poszczególnych składników środków trwałych są następujące:

- o budynki i budowle od 10 do 40 lat
- o maszyny i urządzenia od 4 do 10 lat
- o środki transportu od 5 do 7 lat
- o pozostałe środki trwałe od 4 do 10 lat

Grunty własne nie podlegają amortyzacji. Grupa traktuje nadane prawa wieczystego użytkowania jako leasing operacyjny. W przypadku nabycia takich praw na rynku wtórnym prezentowane są one jako wartości niematerialne i amortyzowane w okresie przewidywanego ich użytkowania.

Środki trwałe oraz środki trwałe w budowie poddawane są testowi na utratę wartości jeśli istnieją przesłanki wskazujące na występowanie utraty wartości, przy czym dla środków trwałych w budowie w okresie ich realizacji ewentualna utrata wartości określana jest na każdy dzień bilansowy. Skutki utraty wartości środków trwałych oraz środków trwałych w budowie odnoszone są w pozostałe koszty operacyjne.

Na dzień bilansowy środki trwałe oraz środki trwałe w budowie wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonego o dokonane odpisy amortyzacyjne oraz ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Aktywa finansowe

Spółki Grupy zaliczają swoje aktywa finansowe do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody,
- instrumenty finansowe zabezpieczające.

Klasyfikacji aktywów dokonuje się na moment ich początkowego ujęcia. Aktywa finansowe zaliczane są do odpowiedniej kategorii w zależności od modelu biznesowego zarządzania daną grupą aktywów oraz od charakterystyki umownych przepływów pieniężnych dla danego składnika aktywów finansowych.

Do aktywów wycenianych według zamortyzowanego kosztu spółki Grupy klasyfikują należności z tytułu dostaw i usług (z wyjątkiem należności wynikających z zawartych umów faktoringowych), aktywa z tytułu umów z klientami, udzielone pożyczki, pozostałe należności finansowe oraz środki pieniężne i ich ekwiwalenty.

Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu, z wyjątkiem należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywów z tytułu umów z klientami są początkowo ujmowane według wartości godziwej powiększonej o dające się bezpośrednio przyporządkować koszty transakcyjne. Należności z tytułu dostaw i usług, których termin wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia powstania i nie sprzedane w ramach umów faktoringu nie podlegają dyskontowaniu i są wyceniane w wartości nominalnej. Na dzień bilansowy aktywa te wyceniane są w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody są początkowo ujmowane według wartości godziwej powiększonej o dające się bezpośrednio przyporządkować koszty transakcyjne. Na dzień bilansowy aktywa te wyceniane są w wartości godziwej. Do aktywów wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody zaliczane są instrumenty dłużne utrzymywane zarówno w celu uzyskiwania umownych przepływów pieniężnych z kapitału i odsetek, jak i z ich sprzedaży.

Zyski i straty - zarówno z wyceny jak i realizacji - powstające na tych aktywach ujmują się w pozostałych całkowitych dochodach, za wyjątkiem przychodów z tytułu otrzymanych dywidend oraz odpisów z tytułu utraty wartości. Do tej grupy aktywów Spółka zalicza akcje i udziały w jednostkach pozostałych.

Do aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy kwalifikowane są wszystkie pozostałe aktywa finansowe (m.in. należności handlowe przekazywane do faktoringu oraz instrumenty pochodne).

Zyski i straty na składniku aktywów finansowych zaliczonym do wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy ujmują się w wyniku finansowym w okresie, w którym powstały (w tym przychody z tytułu odsetek oraz dywidend).

Wszystkie aktywa finansowe są usuwane z ksiąg, kiedy prawa do otrzymania korzyści z danego aktywa wygasły lub zostały przekazane, a spółka Grupy przekazała praktycznie wszystkie korzyści i ryzyka związane z aktywem.

Aktywa finansowe wykazywane są jako aktywa bieżące, chyba że ich wymagalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego kiedy prezentowane są jako aktywa trwałe.

Rachunkowość zabezpieczeń

W okresach objętych sprawozdaniem finansowym spółki Grupy nie stosowały rachunkowości zabezpieczeń.

Zapasy

Zapasy są aktywami przeznaczonymi do sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej, będące w trakcie produkcji przeznaczonej na sprzedaż oraz mające postać materiałów lub surowców zużywanych w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług. Zapasy obejmują materiały, towary, produkty gotowe oraz produkcję w toku. Materiały i towary wycenia się pierwotnie w cenach nabycia. Na dzień bilansowy wycena materiałów i towarów odbywa się z zachowaniem zasad ostrożnej wyceny, tzn. kategorie te wyceniane są według ceny nabycia lub ceny sprzedaży możliwej do uzyskania w zależności od tego która z nich jest niższa.

Produkty gotowe oraz produkty w toku wycenia się pierwotnie na poziomie rzeczywistego kosztu wytworzenia lub w cenie nabycia. Na dzień bilansowy wycena produktów gotowych i produkcji w toku odbywa się z zachowaniem zasad ostrożnej wyceny.

Rozchód zapasów odbywa się według zasad szczegółowej identyfikacji w zakresie pozycji przeznaczonych na świadczenie konkretnych przedsięwzięć lub według metody FIFO dla pozostałych zapasów i odnoszony jest w koszt własny sprzedaży. Odpisy

aktualizujące dotyczące zapasów, wynikające z ostrożnej wyceny oraz odpisy aktualizujące dla pozycji zalegających, jak i ich odwrócenia, odnoszone są w koszt własny sprzedaży.

Należności handlowe i pozostałe

Należności ujmowane są pierwotnie w wysokości wynagrodzenia określonego w umowach z klientami. W przypadku stosowania normalnych terminów płatności, uznanych w praktyce na rynku w transakcjach o podobnym charakterze, za wartość godziwą uznaje się ich wartość nominalną powstałą w dniu rozpoznania przychodu.

Na dzień bilansowy należności handlowe wycenia się według zamortyzowanego kosztu w oparciu o efektywną stopę procentową z zachowaniem zasad ostrożności. Wartość należności aktualizuje się uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego, w odniesieniu do należności:

- o od dłużników postawionych w stan likwidacji lub upadłości – do wysokości należności nie objętej zabezpieczeniem,
- o od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości – w wysokości 100% należności,
- o kwestionowanych lub z których zapłatą dłużnik zalega a spłata należności nie jest prawdopodobna – do wysokości należności nie objętej zabezpieczeniem,
- o stanowiących równowartość kwot podwyższających należności – do wysokości tych kwot,
- o przeterminowanych lub nie przeterminowanych o znacznym stopniu prawdopodobieństwa nieściągalności, w wysokości 100% należności.

Odpisy aktualizujące wartość należności jak i ich odwrócenia zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów i przychodów operacyjnych. Należności wyrażone w walutach obcych ujmują się w księgach i wycenia na dzień bilansowy zgodnie z zasadami opisanymi w punkcie „Transakcje w walutach obcych”.

Należności, dla których termin płatności jest dłuższy niż 12 miesięcy prezentowane są w bilansie w kategorii „pozostałe aktywa trwałe”.

Rozliczenia międzyokresowe

Rozliczenia międzyokresowe czynne obejmują poniesione wydatki, które będą rozliczone w koszty przyszłych okresów. Ujmowane są pierwotnie w wartościach dokonanych wydatków, zaś na dzień bilansowy wyceniane z zachowaniem zasad ostrożnej wyceny. Odpisy rozliczeń międzyokresowych czynnych następują stosowanie do upływu czasu lub wielkości świadczeń, w zależności od ich charakteru. Jeżeli rozliczenie wydatków nastąpi w terminie dłuższym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego, to część aktywów wykazywana jest w bilansie w pozycji „pozostałe aktywa trwałe”.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne obejmują gotówkę w kasie oraz środki pieniężne na rachunkach bankowych, w tym utrzymywane w ramach lokat bankowych. Ekwiwalenty środków pieniężnych obejmują krótkoterminowe inwestycje o dużej płynności, łatwo wymienne na określone kwoty oraz narażone na nieznaczne ryzyko zmiany wartości, w tym należne odsetki od lokat bankowych. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wyceniane są według wartości nominalnych. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wyrażone w walutach obcych ujmują się w księgach i wycenia na dzień bilansowy zgodnie z zasadami opisanymi w punkcie „Transakcje w walutach obcych”. Dla celów sprawozdania z przepływów pieniężnych środki pieniężne i ich ekwiwalenty zdefiniowane są w identyczny sposób jak dla celów ujmowania w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Kredyty i pożyczki bankowe

Kredyty i pożyczki bankowe ujmowane są według zamortyzowanego kosztu opartego na efektywnej stopie procentowej. Wyjątkiem są kredyty udzielone w rachunku bieżącym, dla których nie są ustalone harmonogramy spłat. W przypadku tego rodzaju kredytów, koszty związane z jego uruchomieniem oraz inne opłaty obciążają koszty finansowe w okresie ich poniesienia. W pozostałych przypadkach koszty finansowe, łącznie z prowizjami płatnymi w momencie spłaty lub umorzenia oraz kosztami bezpośrednimi zaciągnięcia kredytów, ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej i zwiększają wartość księgową instrumentu z uwzględnieniem spłat dokonanych w bieżącym okresie.

Zobowiązania handlowe i pozostałe

Za zobowiązania uznaje się wynikający z przeszłych zdarzeń obowiązek wykonania świadczeń o wiarygodnie określonej wartości, które spowodują wykorzystanie już posiadanych lub przyszłych aktywów spółek Grupy.

Zobowiązania ujmowane są pierwotnie w wartościach godziwych. W przypadku stosowania normalnych terminów płatności, uznanych w praktyce na rynku w transakcjach o podobnym charakterze, za wartość godziwą uznaje się ich wartość nominalną powstałą w dniu rozpoznania zobowiązania. Na dzień bilansowy zobowiązania wycenia się w wartości zamortyzowanego kosztu i prezentuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w podziale na część długo- i krótkoterminową.

Do pozostałych zobowiązań klasyfikowane są bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów („RMB”). Do pozycji tych zalicza się zobowiązania przypadające do zapłaty za towary lub usługi, które zostały otrzymane lub wykonane, ale nie zostały opłacone, zafakturowane lub formalnie uzgodnione z dostawcą, łącznie z kwotami należnymi pracownikom, np. z tytułu zaległych urlopów lub premii. Pomimo, iż w tych konkretnych sytuacjach konieczne jest oszacowanie kwoty lub też terminu zapłaty ww. zobowiązań, stopień niepewności jest na ogół znacząco mniejszy niż w przypadku rezerw, stąd pozycje te klasyfikuje się jako zobowiązanie.

Zobowiązania wyrażone w walutach obcych ujmują się w księgach i wycenia na dzień bilansowy zgodnie z zasadami opisanymi w punkcie „Transakcje w walutach obcych”.

Rezerwy

Rezerwy tworzone są w przypadku, kiedy na spółce Grupy ciąży istniejący obowiązek, prawny lub zwyczajowo oczekiwany, wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego zobowiązania, przy czym kwoty tego zobowiązania lub termin jego wymagalności nie są pewne. W przypadku gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza oraz ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Zwiększenia rezerw, opartych na metodzie dyskontowania, w związku z upływem czasu są ujmowane jako koszty finansowania zewnętrznego.

Jeżeli spółka Grupy spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną w jakikolwiek sposób zwrócone, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy gdy istnieje pewność, że zwrot ten nastąpi.

Rezerwy na ryzyka specyficzne tworzone są jedynie w przypadkach, kiedy prawdopodobny jest wypływ korzyści ekonomicznych z jednostki, a szacunek może zostać przeprowadzony w sposób wiarygodny.

W zakresie świadczeń pracowniczych spółki Grupy nie są stroną żadnych porozumień płacowych ani zbiorowych układów pracy. Spółki Grupy nie posiadają także programów emerytalnych zarządzanych bezpośrednio przez spółki lub przez fundusze zewnętrzne. Koszty świadczeń pracowniczych obejmują wynagrodzenia płatne zgodnie z warunkami zawartych umów o pracę z poszczególnymi pracownikami oraz koszty świadczeń emerytalnych (odprawa emerytalna) wypłacone pracownikom zgodnie z przepisami prawa pracy, po okresie zatrudnienia. Zobowiązania z tytułu krótkoterminowych świadczeń pracowniczych wyceniane są na zasadach ogólnych. Świadczenia długoterminowe szacowane są na podstawie metod aktuarialnych.

Transakcje w walutach obcych

Wyrażone w walutach obcych operacje gospodarcze ujmują się w sprawozdaniu finansowym na dzień ich przeprowadzenia odpowiednio po kursie:

- o faktycznie zastosowanym w tym dniu, wynikającym z charakteru operacji – w przypadku operacji sprzedaży lub kupna walut oraz operacji zapłaty należności lub zobowiązań,
- o średnim ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień chyba, że w zgłoszeniu celnym lub w innym wiążącym jednostkę dokumencie ustalony został inny kurs – w przypadku pozostałych operacji.

Pozycje aktywów i zobowiązań wyrażone w walutach obcych wycenia się na dzień bilansowy według kursu średniego publikowanego na dzień bilansowy przez Narodowy Bank Polski dla danej waluty. Różnice kursowe powstałe w wyniku rozliczenia transakcji wyrażonych w walutach obcych, jak również powstałe z wyceny bilansowej pozycji aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych i dotyczących działalności podstawowej (operacyjnej) spółek Grupy odnosi się w koszty i przychody finansowe. W sprawozdaniu finansowym koszty i przychody z tytułu różnic kursowych wykazuje się po ich uprzednim skompensowaniu.

Średnie kursy walut użyte do wyceny pozycji walutowych posiadanych przez spółki Grupy w okresach objętych niniejszym sprawozdaniem finansowym były następujące:

Waluta	Kurs średni NBP na 31.12.2018	Kurs średni NBP na 31.12.2017
EUR	4,3000	4,1709
USD	3,7597	3,4813

Leasing

Leasing jest klasyfikowany jako leasing finansowy, gdy warunki umowy przenoszą zasadniczo całe potencjalne korzyści oraz ryzyko wynikające z użytkowania przedmiotu leasingu na leasingobiorcę. Wszystkie pozostałe rodzaje leasingu są traktowane jako leasing operacyjny.

Aktywa użytkowane na podstawie umowy leasingu finansowego są traktowane jak aktywa spółek Grupy i są wyceniane w wartości godziwej w momencie ich nabycia, nie wyższej jednak niż wartość bieżąca minimalnych płatności leasingowych. Powstające z tego tytułu zobowiązanie wobec leasingodawcy jest prezentowane w bilansie w pozycji pozostałych zobowiązań finansowych. Płatności leasingowe są dzielone na część odsetkową oraz część kapitałową tak, by stopa odsetek od pozostającego zobowiązania była wielkością stałą. Koszty odsetkowe są klasyfikowane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów jako koszty finansowe.

Aktywa będące przedmiotem umowy leasingu finansowego są wykazywane jako długo- i krótkoterminowe aktywa finansowe. Opłaty z tytułu leasingu dzielone są na część kapitałową i część odsetkową tak, aby uzyskać stałą stopę zwrotu z inwestycji. Część odsetkowa opłat jest ujmowana w sprawozdaniu z całkowitych dochodów jako przychód finansowy.

Płatności z tytułu leasingu operacyjnego są odnoszone na zysk lub stratę bieżącego okresu przy zastosowaniu metody liniowej w okresie wynikającym z umowy leasingu. Korzyści otrzymane i należne jako zachęta do zawarcia umowy leasingu operacyjnego odnoszone są na zysk lub stratę bieżącego okresu przy zastosowaniu metody liniowej w okresie wynikającym z umowy leasingu.

Dotacje rządowe

Dotacje do aktywów ujmowane są początkowo jako przychody przyszłych okresów w wartości godziwej, jeśli istnieje wystarczająca pewność ich otrzymania oraz spełnienia przez Grupę warunków z nimi związanych, a następnie są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu systematycznie przez okres użytkowania danego składnika aktywów. Otrzymane dotacje będące zwrotem ponoszonych przez Grupę kosztów są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu i wykazywane w pozostałych przychodach operacyjnych.

Utrata wartości

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje przeglądu wartości bilansowej składników majątku trwałego w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na możliwość utraty ich wartości. W przypadku, gdy stwierdzono istnienie takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu. W sytuacji, gdy składnik aktywów nie generuje przepływów pieniężnych, które są w znacznym stopniu niezależnymi od przepływów generowanych przez inne aktywa, analizę przeprowadza się dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów. Wartość odzyskiwalna ustalana jest jako kwota wyższa z dwóch wartości, a mianowicie: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej, która odpowiada wartości bieżącej szacunku przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu stopy dyskonta uwzględniającej aktualną rynkową wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko specyficzne, jeśli występuje, dla danego aktywa.

Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości księgowej netto składnika aktywów lub ich grupy, wartość księgowa jest pomniejszana do wartości odzyskiwanej. Strata z tego tytułu jest ujmowana jako koszt w okresie, w którym nastąpiła utrata wartości.

Testy na utratę wartości przeprowadza się corocznie dla wartości firmy.

W sytuacji odwrócenia utraty wartości, wartość netto składnika aktywów zwiększana jest do nowej oszacowanej wartości odzyskiwalnej, nie wyższej jednak od wartości netto tego składnika aktywów jaka byłaby ustalona, gdyby utrata wartości nie została rozpoznana w poprzednich okresach. Odwrócenie utraty wartości ujmowane jest jako korekta kosztów okresu w którym ustały przesłanki powodujące trwałą utratę wartości. Odpisy dotyczące wartości firmy nie podlegają odwróceniu.

Salda z tytułu umów z klientami (aktywa i zobowiązania)

W przypadku umów z klientami, jeżeli jedna ze stron umowy spełniła zobowiązanie, w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupa przedstawia umowę jako składnik aktywów z tytułu umowy lub zobowiązanie z tytułu umowy – w zależności od stosunku pomiędzy spełnieniem zobowiązania przez Grupę a płatnością dokonywaną przez klienta. Grupa przedstawia wszelkie bezwarunkowe prawa do otrzymania wynagrodzenia (kwoty zafakturowane) oddzielnie jako należność.

Jeżeli klient dokonuje płatności wynagrodzenia lub Grupa ma prawo do kwoty wynagrodzenia, które jest bezwarunkowe (tj. należność), zanim Grupa przekaże dobra lub usługi klientowi, Grupa przedstawia umowę jako zobowiązanie z tytułu umowy w chwili dokonania płatności lub gdy płatność staje się należna (w zależności od tego, co nastąpi wcześniej). Zobowiązanie

z tytułu umowy to obowiązek jednostki do przekazania na rzecz klienta dóbr lub usług, w zamian za które Grupa otrzymała wynagrodzenie (lub kwota wynagrodzenia jest należna) od klienta.

Jeśli Grupa spełnia zobowiązanie, dokonując przekazania dóbr lub usług klientowi, zanim klient zapłaci wynagrodzenie lub przed terminem jego wymagalności, Grupa przedstawia umowę jako składnik aktywów z tytułu umowy, z wyłączeniem wszelkich kwot przedstawianych jako należności. Składnik aktywów z tytułu umowy to prawo Grupy do wynagrodzenia w zamian za dobra lub usługi, które spółka przekazała klientowi.

Przychody

Przychody ze sprzedaży (przychody z umów z klientami) są ujmowane w momencie spełnienia (lub w trakcie spełnienia) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrządzonego dobra lub usługi (tj. składnika aktywów) klientowi. Przekazanie składnika aktywów następuje w momencie, gdy klient uzyskuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów. Ustalenie kwoty przychodów do rozpoznania w danym okresie dokonywane jest na poziomie umowy z klientem.

Dla poszczególnych umów identyfikowane są zawarte w nich zobowiązania do wykonania świadczenia, będące przyrzeczeniami na rzecz klienta dóbr lub usług (bądź ich pakietów), które można wyodrębnić. W przypadku umów wieloelementowych (np. umowa wdrożenia obejmująca stworzenie projektu, dostawę sprzętu, budowę infrastruktury, instalację, przeprowadzenie szkoleń dotyczących wdrożonego rozwiązania, wykonanie testów funkcjonalnych, serwis powdrożeniowy), przy ocenie możliwości uznania dobra lub usługi za odrębne brane są pod uwagę następujące okoliczności:

- a) świadczenie przez Grupę istotnych usług polegających na łączeniu dobra lub usługi z innymi dobrami lub usługami przyrządzonymi w umowie w pakiety dóbr lub usług, które po połączeniu stanowią przedmiot umowy zawartej przez klienta (czy Grupa używa dobra lub usługi jako nakładu do produkcji lub dostarczenia łącznego przedmiotu umowy określonego przez klienta);
- b) czy dobro lub usługa nie zmienia znacząco ani nie dostosowuje innych dóbr lub usług przyrządzonych w umowie;
- c) czy dobro lub usługa nie jest w istotnym stopniu zależne od innych dóbr lub usług przyrządzonych w umowie, ani nie są z nimi w istotnym stopniu powiązane.

Jeśli przyrządzone dobra lub usługi nie są odrębne, Grupa łączy je z innymi przyrządzonymi dobrami lub usługami tak długo, aż będzie możliwe uznanie takiego pakietu dóbr lub usług za odrębny. W niektórych przypadkach może to prowadzić do tego, że Grupa ujmuje wszystkie dobra i usługi przyrządzone w umowie jako pojedyncze zobowiązanie do wykonania świadczenia.

Przychody z tytułu odsetek ujmowane są narastająco, w odniesieniu do głównej kwoty należnej, zgodnie z metodą efektywnej stopy procentowej.

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w momencie, kiedy zostaje ustanowione prawo akcjonariuszy do otrzymania płatności.

Grupa nie rozpoznaje istotnego elementu finansowania, w przypadku gdy okres pomiędzy płatnością a wykonaniem zobowiązania wynikającego z umowy jest krótszy niż jeden rok. W pozostałych przypadkach istotny element finansowania nie jest wydzielany, jeżeli wpływ na poziom przychodów rozpoznawanych z tytułu umowy nie przekracza 5%.

Koszty ogólnego zarządu

Koszty ogólnego zarządu obejmują wydatki związane z całokształtem działalności Grupy. Zalicza się do nich wynagrodzenia wraz z narzutami osób zarządzających spółkami Grupy oraz pracowników działów nie związanych bezpośrednio z produkcją, koszty utrzymania biur, podatki i opłaty, koszty reklamy i reprezentacji, szkolenia pracowników, koszty związane z bezpieczeństwem i higieną pracy.

Grupa nie wyodrębnia w sprawozdaniu z całkowitych dochodów kosztów sprzedaży ze względu na ich małą istotność. Część z nich – głównie koszty reklamy – ujęte są w kosztach ogólnego zarządu. Koszty związane bezpośrednio ze sprzedażą towarów i produktów, takie jak koszty usług spedycyjnych, ubezpieczeń, opakowań ujęte są w koszcie sprzedanych produktów i usług, towarów i materiałów.

Opodatkowanie

Na obowiązkowe obciążenia wyniku składają się: podatek bieżący (CIT) oraz podatek odroczony.

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) przed opodatkowaniem w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów nie stanowiących kosztów uzyskania przychodów oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Obciążenia podatkowe są wyciążane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Podatek odroczony jest wyliczany jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości w oparciu o różnice pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów, a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania.

Rezerwa na podatek odroczony jest tworzona od wszystkich dodatnich różnic przejściowych podlegających opodatkowaniu, natomiast składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego jest rozpoznawany do wysokości w jakiej jest prawdopodobne, że będzie można pomniejszyć przyszłe zyski podatkowe o rozpoznane ujemne różnice przejściowe oraz straty podatkowe bądź ulgi podatkowe jakie Grupa może wykorzystać. Pozycja aktywów lub rezerwy na podatek odroczony nie powstaje, jeśli różnica przejściowa powstaje z tytułu pierwotnego ujęcia wartości firmy lub z tytułu pierwotnego ujęcia innego składnika aktywów lub zobowiązania w transakcji, która nie ma wpływu ani na wynik podatkowy ani na wynik księgowy.

Wartość składników aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy, a w przypadku gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części, następuje jego odpis.

Podatek odroczony jest wyliczany przy użyciu stawek podatkowych, które będą obowiązywać w momencie, gdy pozycja aktywów zostanie zrealizowana lub zobowiązanie stanie się wymagalne. Podatek odroczony jest ujmowany w zysku lub stracie bieżącego okresu, poza przypadkiem gdy dotyczy on pozycji w innych całkowitych dochodach albo w kapitale własnym. W tym ostatnim wypadku podatek odroczony jest również rozliczany bezpośrednio w kapitale własnym. W bilansie podatek dochodowy wykazywany jest po dokonaniu kompensaty w zakresie w jakim wynika ze zobowiązania jakie płatne jest do tego samego urzędu podatkowego.

Spółki Grupy dokonują kompensaty aktywów i rezerw z tytułu podatku odroczonego i prezentują wynik tej kompensaty odpowiednio w aktywach lub pasywach bilansu.

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

a) Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniu finansowym wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym Grupa prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych polskich (PLN), który jest walutą funkcjonalną jednostki dominującej i walutą prezentacji Grupy.

b) Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Zyski i straty kursowe z rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu, o ile nie odracza się ich w kapitale własnym, gdy kwalifikują się do uznania za zabezpieczenie przepływów pieniężnych i zabezpieczenie udziałów w aktywach netto.

9. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

9.1. Profesjonalny osąd

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa.

Ujęcie przychodów: określenie terminu spełnienia zobowiązań do wykonania świadczenia

W przypadku zobowiązań do wykonania świadczenia, które spółki Grupy spełniają w miarę upływu czasu (usługi wdrożeniowe), stopień spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia jest określany w odniesieniu do budżetu prac projektowych, według proporcji kosztów poniesionych do dnia bilansowego do kosztów budżetowanych. Przyjęta metoda, w ocenie Grupy, najlepiej obrazuje wartość prac wykonanych na rzecz klienta na dzień bilansowy.

W przypadku usług polegających na gotowości do świadczenia wsparcia serwisowego, przychód rozpoznawany jest liniowo przez okres świadczenia usługi.

Dla zobowiązań do wykonania świadczenia spełnianych w określonym momencie czasu, Grupa ujmuje przychód w momencie przeniesienia kontroli, za który przyjmuje się moment uzyskania przez Grupę bieżącego prawa do zapłaty z tytułu wykonania zobowiązania.

Ujęcie przychodów: określenie ceny transakcyjnej oraz kwot przypisanych do zobowiązań do wykonania świadczenia

Ze względu na specyficzny charakter świadczonych przez spółki Grupy usług wynagrodzenie otrzymywane za realizację umowy jest każdorazowo negocjowane indywidualnie, z uwzględnieniem budżetu projektu obejmującego koszty wewnętrzne i zewnętrzne, jakie Grupa będzie musiała ponieść w związku z realizacją projektu oraz oczekiwanej marży z tytułu wykonania umowy.

Istotnym wynagrodzeniem zmiennym w umowach zawieranych przez Grupę jest wynagrodzenie zmienne oparte o czas pracy pracowników Grupy (wynagrodzenie według stawki godzinowej). W takich przypadkach Grupa ujmuje przychód w wysokości, którą ma prawo zafakturować po wyświadczeniu usługi.

Charakter umów i sposób ustalenia ceny transakcyjnej wpływa też na sposób określenia indywidualnych cen sprzedaży przyrzeczonych dóbr lub usług, wykorzystanych do przypisania ceny transakcyjnej do poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczenia. W przypadku braku określenia odrębnych cen w umowie jakie należałoby przypisać do poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczenia, Grupa szacuje indywidualne ceny sprzedaży na podstawie oczekiwanych kosztów powiększonych o marżę lub w oparciu o wartość rezydualną.

Wartość firmy: przypisanie wartości firmy do ośrodków generujących przepływy pieniężne

Przeprowadzając coroczne testy na utratę wartości firmy Grupa alokuje wartość firmy powstałą na objęciu kontroli nad spółkami zależnymi do ośrodków generujących przepływy pieniężne zdefiniowanych jako aktywa poszczególnych spółek zależnych, na nabyciu których powstał testowany element wartości firmy.

Klasyfikacja umów leasingowych

Spółki Grupy dokonują klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i pożytki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.

9.2. Niepewność szacunków

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Wartość firmy

Grupa przeprowadziła testy na utratę wartości wartości firmy. Testy zostały przeprowadzone metodą zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych budżetowanych przez Zarządy poszczególnych spółek. Jako stopę dyskontową do obliczenia bieżącej wartości tych przepływów zastosowano średni ważony koszt kapitału wyliczony dla spółek wchodzących w skład grupy kapitałowej. W wyniku przeprowadzonych testów nie stwierdzono utraty wartości firmy.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Spółki Grupy rozpoznają składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek wycenia się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń spółki Grupy kierują się profesjonalnym osądem.

Ujmowanie przychodów

Spółki Grupy stosują metodę procentowego zaawansowania prac przy rozliczaniu kontraktów długoterminowych. Stosowanie tej metody wymaga od spółek szacowania proporcji dotychczas wykonanych prac do całości usług do wykonania.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych. Spółki Grupy corocznie dokonują weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

W latach 2018 i 2017 stawki amortyzacji nie zostały zmienione.

Wartość aktywów

Na każdy dzień bilansowy ocenia się, czy istnieją obiektywne przesłanki wskazujące na utratę wartości składnika bądź grupy aktywów. Jeśli takie przesłanki istnieją, ustala się szacowaną, możliwą do odzyskania wartość składnika aktywów i dokonuje się odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w kwocie równej różnicy między wartością możliwą do odzyskania i wartością bilansową. Strata wynikająca z utraty wartości jest ujmowana w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Spółki Grupy dokonują aktualizacji wartości należności, uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty, poprzez dokonanie odpisu aktualizującego. Spółki Grupy dokonują aktualizacji wartości zapasów, uwzględniając możliwe do uzyskania ceny sprzedaży netto, poprzez dokonanie odpisu aktualizującego.

Emitent posiada udziały w jednostkach zależnych, które corocznie poddaje testom na utratę wartości. Testy przeprowadza się metodą zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych budżetowanych przez Zarządy poszczególnych spółek. Jako stopę dyskontową do obliczenia bieżącej wartości tych przepływów stosuje się średni ważony koszt kapitału wyliczony dla Spółki. Testy obciążone są dużym ryzykiem ze względu na konieczność przyjęcia wielu szacunkowych zmiennych (stopy dyskonta, przyszłe przepływy pieniężne).

Rozliczenia międzyokresowe bierne oraz rezerwy

Spółki Grupy ujmują bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów gdy:

- o ciąży na spółce obowiązek świadczenia wynikający ze zdarzeń przeszłych,
- o jest prawdopodobne, że wypełnienie obowiązku spowoduje wykorzystanie jej przyszłych aktywów,
- o możliwe jest wiarygodne oszacowanie kwoty wykonania obowiązku.

Wartość rezerw na świadczenia emerytalne, rentowe i nagrody jubileuszowe zależy od szeregu czynników, które są ustalone metodami aktuarialnymi na podstawie szeregu założeń m.in. takich, jak:

- o prognozowany wzrost wynagrodzeń stanowiących podstawę wymiaru przyszłych świadczeń,
- o prawdopodobieństwo osiągnięcia uprawnień do nagrody jubileuszowej, jednorazowej odprawy emerytalnej lub rentowej,
- o stopa dyskontowa.

Wszelkie zmiany tych założeń będą miały wpływ na wartość rezerwy.

10. Zmiany zasad (polityki) rachunkowości

Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości zatwierdziła do stosowania od 1 stycznia 2018 r. 7 nowych standardów i interpretacji:

1. Standard: MSSF 9 Instrumenty finansowe (wraz z aktualizacjami).
Opis zmian: Zmiana klasyfikacji i wyceny- zastąpienie aktualnie obowiązujących kategorii instrumentów finansowych dwoma kategoriami: wycenianych wg zamortyzowanego kosztu i w wartości godziwej. Zmiany w rachunkowości zabezpieczeń dotyczące szacunku utraty wartości aktywów finansowych oraz prawa wcześniejszej spłaty z negatywnym wynagrodzeniem.
Data obowiązywania: 1 stycznia 2018 r. / 1 stycznia 2019 r.
2. Standard: Zmiany do MSSF 2.
Opis zmian: Klasyfikacja i wycena transakcji płatności na bazie akcji.
Data obowiązywania: 1 stycznia 2018 r.
3. Standard: Zmiany do MSSF 4.
Opis zmian: Stosowanie MSSF 9 Instrumenty finansowe łącznie z MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe.
Data obowiązywania: 1 stycznia 2018 r.
4. Standard: MSSF 1- Doroczne poprawki do MSSF (cykl 2014-2016).
Opis zmian: Zestaw poprawek dotyczących eliminacji krótkoterminowych zwolnień dla jednostek stosujących MSSF po raz pierwszy.
Data obowiązywania: 1 stycznia 2018 r.
5. Standard: MSR 28- Doroczne poprawki do MSSF (cykl 2014-2016).
Opis zmian: Zestaw poprawek dotyczących wyceny jednostek, w których inwestor dokonał inwestycji, w wartości godziwej przez wynik finansowy.

- Data obowiązywania: 1 stycznia 2018 r.
6. Standard: Zmiany do MSR 40.
Opis zmian: Zmiana kwalifikacji nieruchomości tj. przenoszenia z nieruchomości inwestycyjnych do innych grup aktywów.
Data obowiązywania: 1 stycznia 2018 r.
7. Standard: KIMSF 22 Transakcje w walutach obcych i płatności zaliczkowe.
Opis zmian: Wytyczne dotyczące sposobu określania daty transakcji, a zatem kursu wymiany SPOT, którego należy użyć w sytuacji kiedy dokonywana lub otrzymywana jest płatność zaliczkowa w walucie obcej.
Data obowiązywania: 1 stycznia 2018 r.

Grupa nie dokonała wcześniejszego wdrożenia MSSF 9 i zastosowała wymagania MSSF 9 retrospektywnie dla okresów rozpoczynających się po 1 stycznia 2018 r. Zgodnie z dopuszczoną przez standard możliwością, Grupa zrezygnowała z przekształcenia danych porównawczych. Wdrożenie MSSF 9 wpłynęło na zmianę polityki rachunkowości w zakresie ujmowania, klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych, wyceny zobowiązań finansowych oraz straty z tytułu utraty wartości aktywów finansowych.

MSSF 9 wprowadza zmianę w sposobie szacowania utraty wartości aktywów finansowych. Dotychczasowe podejście polegające na ujmowaniu strat poniesionych zostało zastąpione przez wyznaczanie strat oczekiwanych w odniesieniu do aktywów wycenianych w zamortyzowanym koszcie oraz wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody.

W Grupie dominującym aktywem finansowym są należności handlowe. Grupa przeprowadziła analizę wpływu nowego podejścia na szacowanie utraty ich wartości i nie stwierdziła istotnego wpływu na wynik finansowy minionych i bieżącego okresu.

W poniższej tabeli pokazany jest wpływ zmian klasyfikacji aktywów finansowych na dzień 1 stycznia 2018 r.

	MSR 39		MSSF 9	
	Pożyczki i należności	Aktywa dostępne do sprzedaży	Aktywa wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody
Należności handlowe oraz aktywa z tytułu umów z klientami	94 566	-	94 566	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	89 647	-	89 647	-
Udziały i akcje w jednostkach pozostałych	-	80	-	80
Pozostałe należności	292	-	292	-
Razem	184 505	80	184 505	80

MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”

Grupa skorzystała z możliwości wcześniejszego zastosowania standardu na podstawie MSSF15.C1. Datą pierwszego zastosowania standardu był 1 stycznia 2016 r.

11. Szczegółowe noty i objaśnienia

Nota 1. Przychody z umów z klientami, salda dotyczące umów

Zgodnie z MSSF 15 przychody z umów z klientami (przychody ze sprzedaży) są ujmowane w momencie spełnienia (lub w trakcie spełnienia) zobowiązania do wykonania świadczenia. Istotne zasady rachunkowości przyjęte w tym zakresie ujawniono w ramach opisu przyjętych zasad rachunkowości.

W 2018 r. udział dwóch klientów przekroczył 10% przychodów ze sprzedaży Atende. Przychody od Centrum Zarządzania Systemami Teleinformatycznymi Ministerstwa Obrony Narodowej wyniosły 37,2 mln zł, co oznacza 17,9% w sprzedaży Spółki, przychody od T-Mobile wyniosły 22,7 mln zł, co stanowi 10,9% sprzedaży Spółki. W 2017 r. udział Ministerstwa Obrony Narodowej przekroczył 10% przychodów ze sprzedaży Atende - przychody wyniosły 42,0 mln zł, czyli 18,0% sprzedaży Spółki.

Przychody ze sprzedaży i przychody ogółem Grupy

	2018 r.	2017 r.
Przychody ze sprzedaży	275 606	290 617
Pozostałe przychody operacyjne	1 701	1 874
Przychody finansowe	1 455	314
Suma przychodów ogółem	278 762	292 805

	2018 r.	2017 r.
Podział przychodów według linii produktowych		
Dostawy sprzętu	123 679	156 141
Usługi wdrożeniowe, integracyjne i pozostałe	17 727	17 718
Usługi serwisowe i utrzymaniowe	82 967	78 596
Usługi specjalistyczne (audyty, projekty techniczne, opracowanie koncepcji)	13 004	8 848
Usługi związane z transmisją danych	28 801	21 813
Usługi informatyczne dla sektora medycznego	8 150	10 858
Pozostałe usługi	6 779	5 412
Wyłączenia konsolidacyjne	(5 501)	(8 769)
Przychody ze sprzedaży	275 606	290 617
Podział przychodów według sposobu spełniania zobowiązań do wykonania świadczenia		
Przychody ujmowane w momencie spełnienia	220 670	264 715
Przychody ujmowane w trakcie spełniania	54 936	25 902
Przychody ze sprzedaży	275 606	290 617

Dostawy sprzętu dotyczą wszystkich grup urzędzeń IT – urzędzeń do transmisji danych, urzędzeń zabezpieczających dane podczas ich składowania, przetwarzania lub przesyłania, zabezpieczenia dostępu do systemów IT, serwerów, pamięci masowych, komputerów osobistych, urzędzeń peryferyjnych i różnorodnego sprzętu pomocniczego. Obejmują również pasywne elementy sieciowe oraz elementy technicznej infrastruktury wspomagającej: systemów zasilania, klimatyzacji i wentylacji, bezpieczeństwa fizycznego i dozoru. Przychody z takich usług rozpoznawane są w momencie dostawy sprzętu. Warunki płatności za wykonanie prac są ustalane indywidualnie w umowie z klientem.

Usługi wdrożeniowe i integracyjne są kompleksowymi usługami IT, obejmującymi swoim zakresem różne elementy (dostawa sprzętu, budowa infrastruktury, instalacja, konfiguracja), które składają się na indywidualne rozwiązania IT dla poszczególnych klientów. Przychody z takich usług rozpoznawane są według stopnia zaawansowania prac. Warunki płatności za wykonanie prac są ustalane indywidualnie w umowie z klientem.

Usługi serwisowe i utrzymaniowe są usługami świadczonymi przez pracowników Grupy i dotyczą wsparcia przy utrzymaniu rozwiązań wdrożonych przez Grupę lub innych wykorzystywanych przez klientów (gotowość Grupy do świadczenia wsparcia serwisowego). Przychody z tych usług rozpoznawane są, w zależności od charakteru świadczonej usługi, jednorazowo lub liniowo przez okres świadczenia usługi (świadczenie usług często na przestrzeni kilku lat). W przypadku rozliczeń opartych o liczbę

faktycznie przepracowanych godzin, przychód rozpoznawany jest w oparciu o kwoty jakie Grupa ma prawo zafakturować. Warunki płatności ustalane są indywidualnie w umowie z klientem.

Usługi specjalistyczne obejmują opracowywanie ekspertyz, projektów technicznych i doradztwo na wszystkich etapach przedsięwzięć inwestycyjnych klientów. Przychody z takich usług są rozpoznawane jednorazowo w momencie potwierdzenia ich należytego wykonania lub zgodnie ze stopniem zaawansowania prac. Warunki płatności podlegają indywidualnym ustaleniom i stanowią zapisy umowy z klientem.

Usługi związane z transmisją danych są świadczone w trzech obszarach: sieciowa dystrybucja treści, sieciowa akwizycja danych pomiarowych z liczników oraz zapewnienie bezpieczeństwa transmisji danych. Przychody z takich usług są rozpoznawane w modelu abonamentowym za dany okres rozliczeniowy lub w przypadku usług mających charakter wdrożeniowy za dany etap wdrożenia. Warunki płatności są każdorazowo przedmiotem ustaleń z klientem.

Usługi informatyczne dla sektora medycznego obejmują usługi doradztwa i wsparcia projektowego, dostawy, wdrożenia i wsparcie techniczne, szkolenia i wsparcie użytkowników. Przychody z tych usług w zależności od charakteru są rozpoznawane jednorazowo dla dostaw sprzętu, usług wdrożeniowych użytkowników oraz liniowo w przypadku usług o charakterze stałym – usługi doradztwa i wsparcia użytkowników. W przypadku projektów wdrożeniowych realizowanych na przełomie roku przychody z takich usług rozpoznawane są według stopnia zaawansowania prac. Warunki płatności za wykonanie prac są ustalane indywidualnie w umowie z klientem.

Saldą dotyczące umów z klientami

	31.12.2018	31.12.2017
Należności handlowe długo i krótkoterminowe	59 749	81 835
Aktywa z tytułu umów z klientami	7 272	12 731
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	40 916	46 543

Aktywa z tytułu umów z klientami reprezentują prawa Grupy do otrzymania wynagrodzenia z tytułu spełnionych zobowiązań do wykonania świadczenia, które na dzień bilansowy nie zostały jeszcze zafakturowane. Aktywa z tytułu umów z klientami stają się należnościami handlowymi, gdy prawo do wynagrodzenia staje się bezwarunkowe (w momencie zafakturowania). W działalności Grupy powstają one w przypadku projektów, dla których przychód jest ustalany na podstawie stopnia zaawansowania prac oraz w przypadku projektów, dla których prawo do zafakturowania na podstawie umów powstaje później niż zostaje rozpoznany przychód.

Zobowiązania z tytułu umów z klientami stanowią wynagrodzenie otrzymane lub należne bezwarunkowo, z tytułu zobowiązań do wykonania świadczenia, które na dzień bilansowy nie zostały jeszcze spełnione (lub spełnione częściowo). W działalności Grupy powstają one przede wszystkim w przypadku projektów wdrożeniowych i serwisowych.

Istotne zmiany dotyczące aktywów i zobowiązań z tytułu umów z klientami przedstawia tabela poniżej.

	31.12.2018		31.12.2017	
	Aktywa z tytułu umów z klientami	Zobowiązania z tytułu umów z klientami	Aktywa z tytułu umów z klientami	Zobowiązania z tytułu umów z klientami
Przychód rozpoznany w bieżącym okresie, który był uwzględniony w bilansie otwarcia zobowiązania z tytułu umowy.	-	(24 607)	-	(13 796)
Zwiększenie z tytułu płatności dokonanych przez klientów lub rozpoznania należności za zobowiązanie do wykonania świadczenia niespełnione w całości lub częściowo	-	18 980	-	31 889
Zmiana aktywów z tytułu umowy na skutek uznania wynagrodzenia za bezwarunkowe	11 343	-	5 339	-
Zmiana wynikająca ze zmiany sposobu pomiaru wykonania usługi	-	-	-	-

Nota 2. Segmenty operacyjne oraz rynki zbytu

Stosując podejście zarządcze do sprawozdawczości dotyczącej segmentów działalności w Grupie Atende wyróżnia się dwa segmenty operacyjne:

- o integracja systemów teleinformatycznych Atende,
- o integracja systemów teleinformatycznych spółek zależnych.

(Wszystkie kwoty prezentowane są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Segment integracji systemów teleinformatycznych Atende obejmuje doradztwo, ekspertyzy, projektowanie, dostawy, budowę, uruchamianie, wdrażanie do eksploatacji, wsparcie techniczne oraz gwarancyjne i pogwarancyjne usługi serwisowe systemów służących do gromadzenia, składowania, przetwarzania i przesyłania danych cyfrowych, a także usługi wsparcia dla ich użytkowników oraz udostępnianie własnych systemów teleinformatycznych w trybie outsourcingu. W ramach tego segmentu działalności Spółka realizuje między innymi:

- o sieci transmisji danych oraz systemy powiązane z nimi:
  - sieci dla operatorów telekomunikacyjnych wraz z systemami monitorowania tych sieci i zarządzania realizowanymi przez nie usługami,
  - sieci korporacyjne dla innych podmiotów,
  - systemy telefonii IP, wideokonferencyjne i tzw. systemy zunifikowanej komunikacji (ang. *Unified Communications*),
  - system SMAcS (ang. *Service Management and Charging System*) – rozwiązanie Atende dla operatorów telekomunikacyjnych, służące do zarządzania dostępem użytkowników końcowych do usług świadczonych w sieciach telekomunikacyjnych, opartych na protokole IP (ang. *Internet Protocol*) i naliczania opłat za te usługi; rozwiązanie wykorzystuje autorskie oprogramowanie użytkowe (aplikacyjne) zintegrowane z dedykowanymi urządzeniami sterującymi ruchem w sieci;
- o systemy bezpieczeństwa teleinformatycznego (ochrony poufności i integralności danych, ochrony systemów komputerowych przed złośliwym oprogramowaniem i intruzami, systemy tożsamości cyfrowej, podpisu elektronicznego i inne);
- o systemy serwerów i pamięci masowych:
  - wysokowydajne systemy obliczeniowe dla potrzeb nauki i przedsiębiorstw, w tym najnowocześniejsze, wieloprocessorowe systemy przetwarzania równoległego,
  - platformy systemowe dla oprogramowania użytkowego opartego na przetwarzaniu baz danych, w tym dla systemów wspomagania działalności przedsiębiorstw (ERP, CRM i innych), a także do prowadzenia handlu i świadczenia usług w Internecie (*e-commerce*),
  - systemy składowania danych, w tym rozwiązania do automatycznego tworzenia kopii zapasowych i do archiwizacji danych;
- o systemy infrastruktury technicznej, w tym:
  - kompleksowa budowa i wyposażanie centrów danych,
  - systemy zasilania energetycznego, w tym głównie systemy zasilania gwarantowanego, obejmujące m.in. agregaty prądowców, wraz z niezbędnymi instalacjami i osprzętem, oraz zasilacze bezprzerwowe UPS (ang. *Uninterruptible Power Supplies*),
  - systemy klimatyzacji i wentylacji HVAC (ang. *Heating, Ventillation, Air Conditioning*),
  - systemy okablowania strukturalnego, światłowodowego i miedzianego, dla potrzeb sieci teleinformatycznych oraz innych systemów,
  - systemy bezpieczeństwa fizycznego, w tym sygnalizacji pożaru, automatycznego gaszenia, wykrywania włamania i napadu, kontroli dostępu, telewizji dozorowej CCTV (ang. *Closed Circuit Television*),
  - systemy monitoringu i automatyki budynkowej BMS (ang. *Building Management Systems*),
  - zintegrowane rozwiązania CRE (ang. *Connected Real Estate*) bazujące na protokole IP, łączące technologie informacyjne, komunikacyjne i budynkowe w jedną, spójną infrastrukturę dostępową;
- o outsourcing IT, obejmujący usługi tzw. chmury obliczeniowej (ang. *Cloud Computing*), czyli zdalnego udostępniania mocy obliczeniowej oraz zasobów pamięci masowej przez Internet, w tym rozwiązania dedykowane dla operatorów oraz rozwiązania klasy *Private Cloud*;
- o system zarządzania jakością usług Sequoia Service Quality Assurance (Sequoia SQA) – kompleksowy, zintegrowany system pozwalający na łatwe i szybkie uzyskanie szczegółowych informacji w zakresie poszczególnych, objętych nim, systemów i aplikacji, diagnostyki i informacji o przyczynach ewentualnych błędów i awarii oraz o przypadkach nieuprawnionego dostępu czy cyberataku,
- o Rozwiązania w oparciu o technologię *blockchain* (m.in. tzw. trwałe nośniki).

Segment integracji systemów teleinformatycznych spółek zależnych obejmuje doradztwo, projektowanie, wdrażanie i wsparcie techniczne dedykowanych systemów informatycznych opartych głównie na oprogramowaniu własnym oraz sprzedaż usług outsourcingowych, realizowane przez spółki zależne. W ramach tego segmentu oferowane są między innymi:

- o rozwiązanie multimedialne – autorska, kompletna usługa sieciowej dystrybucji treści multimedialnych (Atende Software),
- o inteligentne opomiarowanie sieci energetycznych – AMI (ang. *Advanced Metering Infrastructure*) umożliwiające pozyskiwanie, zarządzanie i udostępnianie danych pochodzących z urządzeń pomiarowych oraz dwukierunkową komunikację z infrastrukturą pomiarową (Atende Software),
- o zaawansowane systemy bezpieczeństwa IT (Atende Software, Sputnik Software),
- o kompleksowe rozwiązania informatyczne dla administracji publicznej – systemy Nowoczesny Urząd, BeSTi@ i SJO BeSTi@ (Sputnik Software),
- o system informatyczny do zarządzania szpitalami i przychodniami Medicus On-Line (Atende Medica),
- o innowacyjne niskopoziomowe oprogramowanie – system operacyjny czasu rzeczywistego przeznaczony do nowoczesnych systemów wbudowanych oraz stos do komunikacji w sieciach energetycznych zgodny z protokołem komunikacji PRIME (Phoenix Systems),

- o projektowanie układów elektronicznych, od rozwiązań dyskretnych PCB po układy scalone wielkiej skali integracji (OmniChip),
- o usługi outsourcingowe zdalnego i bezpośredniego administrowania systemami informatycznymi klientów oraz wspierania użytkowników tych systemów (TrustIT),
- o wszechstronna analiza danych prowadząca do podnoszenia jakości obsługi klienta i budowania z nim długofalowych relacji przy wykorzystaniu nowych technologii gigadanowych (ang. *Big Data*) (Energy Data Lab),
- o kompleksowe wdrażanie specjalistycznych rozwiązań w zakresie obsługi klienta oraz systemów klasy ERP (A2 Customer Care).

Organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w Grupie Kapitałowej, którym jest Zarząd jednostki dominującej analizuje wynik segmentu na poziomie marży ze sprzedaży rozumianej jako przychody ze sprzedaży minus zmienne koszty sprzedaży.

2018 r.	Integracja systemów teleinf. Atende	Integracja systemów teleinf. spółek zależnych	Pozostałe	Wyłączenia konsolidacyjne	Ogółem
Przychody ze sprzedaży	205 782	72 864	2 461	(5 501)	275 606
- od zewnętrznych klientów	203 874	69 271	2 461	-	275 606
- sprzedaż między segmentami	1 908	3 593	-	(5 501)	-
Marża ze sprzedaży*	57 808	47 108	695	(484)	105 127
Zysk (strata) na działalności operacyjnej	7 398	8 702	695	(521)	16 274
EBITDA**	11 060	13 064	695	(521)	24 298
Przychody finansowe [^]	x	x	x	x	1 455
Koszty finansowe [^]	x	x	x	x	2 591
Zysk (strata) przed opodatkowaniem [^]	x	x	x	x	15 139
Suma aktywów segmentu***	24 959	27 863	-	-	52 822

* Marża ze sprzedaży = Przychody ze sprzedaży – Koszty sprzedaży zmienne

**EBITDA = Zysk (strata) na działalności operacyjnej + amortyzacja (wskaźnik niezdefiniowany w MSSF)

***Aktywa segmentu = Rzeczowe aktywa trwałe + Wartości niematerialne (bez wartości firmy)

[^] Organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych nie analizuje przychodów i kosztów finansowych, ani zysku (straty) przed opodatkowaniem w podziale na segmenty operacyjne.

2017 r.	Integracja systemów teleinf. Atende	Integracja systemów teleinf. spółek zależnych	Pozostałe	Wyłączenia konsolidacyjne	Ogółem
Przychody ze sprzedaży	231 464	65 662	2 260	(8 769)	290 617
- od zewnętrznych klientów	225 623	62 734	2 260	-	290 617
- sprzedaż między segmentami	5 841	2 928	-	(8 769)	-
Marża ze sprzedaży*	58 427	42 348	2 062	-	102 837
Zysk (strata) na działalności operacyjnej	9 339	9 743	655	-	19 737
EBITDA**	13 165	12 520	655	-	26 339
Przychody finansowe [^]	x	x	x	x	314
Koszty finansowe [^]	x	x	x	x	2 408
Zysk (strata) przed opodatkowaniem [^]	x	x	x	x	17 643
Suma aktywów segmentu***	24 142	26 293	-	-	50 435

* Marża ze sprzedaży = Przychody ze sprzedaży – Koszty sprzedaży zmienne

**EBITDA = Zysk (strata) na działalności operacyjnej + amortyzacja (wskaźnik niezdefiniowany w MSSF)

***Aktywa segmentu = Rzeczowe aktywa trwałe + Wartości niematerialne (bez wartości firmy)

[^] Organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych nie analizuje przychodów i kosztów finansowych, ani zysku (straty) przed opodatkowaniem w podziale na segmenty operacyjne.

Struktura geograficzna

Grupa działa przede wszystkim na terenie Polski.

	2018 r.		2017 r.	
	Wartość	Udział	Wartość	Udział
Kraj	272 731	98,96%	287 138	98,80%
Poza krajem, w tym:	2 875	1,04%	3 479	1,20%
- Unia Europejska	2 387	0,86%	3 088	1,06%
- pozostałe	488	0,18%	391	0,14%
Razem	275 606	100,00%	290 617	100,00%

Aktywa Grupy zlokalizowane są na terenie Polski.

Nota 3. Koszty działalności operacyjnej

Koszty według rodzaju

	2018 r.	2017 r.
Amortyzacja	8 024	6 602
Zużycie materiałów i energii	7 540	9 798
Usługi obce	102 853	85 864
Podatki i opłaty	1 098	1 072
Wynagrodzenia, w tym:	40 628	39 455
- rezerwy na premie	4 077	5 193
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	7 783	6 719
Pozostałe koszty rodzajowe	4 865	4 291
Koszty według rodzajów ogółem, w tym:	172 791	153 801
Zmiana stanu produktów	(699)	(1 471)
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki (wielkość ujemna)	-	-
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	(60 983)	(57 849)
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	111 109	94 481
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	86 879	116 943
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	197 987	211 424

W 2018 r. udział jednego dostawcy przekroczył 10% całości zaopatrzenia. Zamówienia do Cisco International Limited osiągnęły wartość 91,4 mln zł, co oznacza 45,3% w zaopatrzeniu Spółki (w 2017 r. odpowiednio 114,9 mln zł i 45,8%).

Koszty amortyzacji i odpisów aktualizujących ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów

	2018 r.	2017 r.
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży:	3 530	1 494
Amortyzacja środków trwałych	755	544
Amortyzacja wartości niematerialnych	2 775	950
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu:	4 494	5 108
Amortyzacja środków trwałych	2 828	3 191
Amortyzacja wartości niematerialnych	1 666	1 917
Amortyzacja	8 024	6 602

Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych oraz ustalanie odpisów aktualizujących ich wartość odbywa się według zasad przedstawionych w opisie przyjętych zasad rachunkowości.

Koszty zatrudnienia

	2018 r.	2017 r.
Wynagrodzenia	40 628	39 455
Ubezpieczenia społeczne	7 510	6 423
Koszty świadczeń emerytalnych	45	118
Pozostałe świadczenia pracownicze	228	178
Suma kosztów świadczeń pracowniczych, w tym:	48 411	46 174
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży	21 065	19 718
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu	27 346	26 456

Koszty wynagrodzeń obejmują wynagrodzenia płatne zgodnie z warunkami zawartych umów o pracę z poszczególnymi pracownikami. Koszty wynagrodzeń obejmują także wynagrodzenia premiowe oraz wynagrodzenia z tytułu urlopów.

Koszty ubezpieczeń społecznych obejmują świadczenia z tytułu ubezpieczenia emerytalnego, rentowego, wypadkowego, składki na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz Fundusz Pracy. W latach 2018 i 2017 wysokość ww. składek ustalona była na 19,48% podstawy wymiaru składek ustalonej zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Koszty świadczeń emerytalnych obejmują odprawy emerytalne wypłacone pracownikom zgodnie z przepisami prawa pracy. Żadna ze spółek Grupy nie jest stroną żadnych programów emerytalnych jak i układów zbiorowych pracy z których wynikałyby inne regulacje w tym zakresie. Świadczenia długoterminowe szacowane są na podstawie metod aktuarialnych.

Spółki Atende, Atende Medica oraz Atende Software zobowiązane są do tworzenia Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (ZFŚS). Odpisy na powyższy fundusz obciążają koszty działalności danej spółki i powodują konieczność zablokowania środków funduszu na wydzielonym rachunku bankowym. W sprawozdaniu finansowym aktywa i zobowiązania funduszu wykazywane są w wartości netto. Z uwagi na charakter działania ww. funduszu, aktywa i zobowiązania funduszu są sobie równe. Stan Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych na dzień 31 grudnia 2018 r. wynosił 60 tys. zł, a na dzień 31 grudnia 2017 r. wynosił 89 tys. zł.

Inne świadczenia na rzecz pracowników obejmują szkolenia związane z podnoszeniem kwalifikacji, opieki medycznej oraz inne świadczenie określone przepisami prawa pracy.

Nota 4. Koszty umów z klientami

Dodatkowe koszty doprowadzenia do zawarcia umowy

Charakter kosztów ponoszonych przez Grupę w związku z doprowadzeniem do zawarcia umów nie pozwala na ich jednoznaczne przyporządkowanie do zawartych umów, a tym samym wiarygodne powiązanie ich z przychodami osiąganymi z zawartych umów. W związku z tym, koszty te rozpoznawane są w momencie ich poniesienia jako koszty okresu w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Koszty wykonania umów

Koszty ponoszone w związku z wykonywaniem umów zawartych z klientami są w Grupie objęte zakresem MSR 2 Zapasy, w związku z czym Grupa nie ujmuje składnika aktywów będącego wynikiem poniesienia kosztów wykonania umowy według MSSF 15.95.

Nota 5. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne

	2018 r.	2017 r.
Zysk ze zbycia majątku trwałego	322	191
Rozwiązanie RMB	174	381
Rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość składników aktywów	258	453
Uzyskane kary, grzywny i odszkodowania	525	152
Dotacje rządowe	213	419
Pozostałe	209	278
Razem	1 701	1 874

Pozostałe koszty operacyjne

	2018 r.	2017 r.
Strata ze zbycia majątku trwałego	16	-
Likwidacja majątku trwałego	588	26
Zawiązanie RMB i rezerw	353	-
Darowizny	221	260
Kary i grzywny	212	2 106
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość składników aktywów	419	819
Pozostałe	253	270
Razem	2 063	3 481

Utworzenie odpisów aktualizujących wartość składników aktywów

	2018 r.	2017 r.
Należności	232	509
Wartości niematerialne	187	310
Razem	419	819

Nota 6. Przychody i koszty finansowe

Przychody finansowe

	2018 r.	2017 r.
Przychody z tytułu odsetek	286	267
Nadwyżka dodatnich różnic kursowych	-	25
Wycena instrumentów finansowych	1 114	-
Pozostałe	55	22
Razem	1 455	314

Koszty finansowe

	2018 r.	2017 r.
Koszty z tytułu odsetek	479	454
Nadwyżka ujemnych różnic kursowych	1 432	-
Wycena instrumentów finansowych	47	1 323
Prowizje bankowe	609	539
Pozostałe	24	60
Razem	2 591	2 408

(Wszystkie kwoty prezentowane są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Ujawnienia przychodów, kosztów, zysków lub strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych

2018 r.	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Razem
Przychody/koszty z tytułu odsetek	-	286	-	(479)	(193)
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych	-	-	-	(1 432)	(1 432)
Prowizje bankowe	-	-	-	(609)	(609)
Przychody / koszty z tytułu wyceny do wartości godziwej	1 114	-	-	(47)	1 067
Pozostałe	-	55	(24)	-	31
Razem zysk/(strata)	1 114	341	(24)	(2 567)	(1 136)

2017 r.	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Pożyczki udzielone i należności własne	Pozostałe zobowiązania finansowe	Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	Razem
Przychody/koszty z tytułu odsetek	-	267	(486)	-	(219)
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych	-	-	25	-	25
Prowizje bankowe	-	-	(539)	-	(539)
Przychody / koszty z tytułu wyceny do wartości godziwej	-	-	-	(1 323)	(1 323)
Pozostałe	-	22	(60)	-	(38)
Razem zysk/(strata)	-	289	(1 060)	(1 323)	(2 094)

Nota 7. Podatek dochodowy i odroczony podatek dochodowy

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie obowiązujących przepisów podatkowych. Zastosowanie tych przepisów różnicuje zysk (stratę) podatkową od księgowego zysku (straty) przed opodatkowaniem, w związku z wyłączeniem przychodów nie podlegających opodatkowaniu i kosztów nie stanowiących kosztów uzyskania przychodów. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym. Od 2004 r. obowiązującą, według znowelizowanych przepisów jest stawka 19%. Obecne przepisy nie zakładają zróżnicowania stawek podatkowych dla przyszłych okresów.

W zakresie podatku dochodowego, spółki Grupy podlegają przepisom ogólnym. Rok podatkowy i bilansowy pokrywają się z rokiem kalendarzowym.

Podatek dochodowy wykazany w sprawozdaniu z całkowitych dochodów

	2018 r.	2017 r.
Bieżący podatek dochodowy	2 107	4 189
Dotyczący roku obrotowego	2 107	4 189
Odroczony podatek dochodowy	1 097	(707)
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	1 097	(707)
Obciążenie podatkowe wykazane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	3 204	3 482

Wykazany w sprawozdaniu z całkowitych dochodów podatek odroczony stanowi różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresów sprawozdawczych.

Podatek dotyczący zagranicznych jurysdykcji podatkowych nie występuje.

Różnice pomiędzy nominalną, a efektywną stawką podatkową

	2018 r.	2017 r.
Zysk przed opodatkowaniem	15 138	17 643
Ustawowa stawka podatkowa	19%	19%
Podatek według ustawowej stawki	2 876	3 352
Efekt nie utworzenia aktywa od strat podatkowych	56	152
Rozliczenie strat podatkowych, od których nie był rozpoznany podatek odroczony	(132)	(164)
Rozpoznanie podatku odroczonego w spółce zależnej po raz pierwszy	-	4
Efekt przeterminowania strat podatkowych	23	24
Trwałe różnice podatkowe	381	114
Podatek wykazywany w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	3 204	3 482
Efektywna stawka podatku (udział podatku dochodowego w zysku przed opodatkowaniem)	21%	20%

W związku z przejściowymi różnicami pomiędzy podstawą opodatkowania a zyskiem (stratą) wykazaną w sprawozdaniu finansowym, tworzony jest podatek odroczony. Odroczony podatek dochodowy na dzień bilansowy wynika z pozycji przedstawionych w tabeli poniżej.

Ujemne różnice przejściowe będące podstawą do tworzenia aktywa z tytułu podatku odroczonego	31.12.2017	Zwiększenia / (zmniejszenia)	31.12.2018
Rezerwa na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne	888	56	944
Rozliczenia międzyokresowe bierne	9 416	(3 184)	6 232
Przeszacowanie kontraktów walutowych (zabezpieczenia przepływów pieniężnych) do wartości godziwej	1 114	(1 067)	47
Ujemne różnice kursowe	31	5	36
Straty możliwe do odliczenia od przyszłych dochodów do opodatkowania	1 508	2	1 510
Wynagrodzenia i ubezpieczenia społeczne płatne w następnych okresach	540	(224)	316
Zapasy	2 035	(170)	1 865
Należności	878	3 692	4 570
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	46 543	(6 576)	39 967
Rezerwa na koszty dotyczące przychodu rozpoznawanego metodą PoC	2 099	(1 083)	1 016
Różnica w wartości bilansowej i podatkowej rzeczowego majątku trwałego	86	(22)	64
Pozostałe	149	(125)	24
Suma ujemnych różnic przejściowych	65 287	(8 696)	56 591
Stawka podatkowa	19%	19%	19%
Aktywa z tytułu odroczonego podatku	12 405	(1 653)	10 752
Kompensata w ramach poszczególnych spółek Grupy Kapitałowej	10 009	x	9 553
Aktywa z tytułu odroczonego podatku wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	2 396	x	1 199

Dodatnie różnice przejściowe będące podstawą do tworzenia rezerwy z tytułu podatku odroczonego	31.12.2017	Zwiększenia / (zmniejszenia)	31.12.2018
Różnica pomiędzy bilansową i podatkową wyceną aktywów (w tym przyspieszona amortyzacja podatkowa)	11 031	1 520	12 551
Dodatnie różnice kursowe	-	33	33
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	28 812	600	29 412
Aktywa z tytułu umów z klientami	12 731	(5 459)	7 272
Różnica między wartością bilansową a podatkową wartości niematerialnych	4 061	381	4 442
Suma dodatnich różnic przejściowych	56 635	(2 925)	53 710
Stawka podatkowa	19%	19%	19%
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego na koniec okresu:	10 761	(556)	10 205
Kompensata w ramach poszczególnych spółek Grupy Kapitałowej	10 009	x	9 553
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku wykazana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	752	x	652

Ujemne różnice przejściowe będące podstawą do tworzenia aktywa z tytułu podatku odroczonego	31.12.2016	Zwiększenia / (zmniejszenia)	31.12.2017
Rezerwa na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne	753	135	888
Rozliczenia międzyokresowe bierne	5 156	4 260	9 416
Przeszacowanie kontraktów walutowych (zabezpieczenia przepływów pieniężnych) do wartości godziwej	-	1 114	1 114
Ujemne różnice kursowe	-	31	31
Straty możliwe do odliczenia od przyszłych dochodów do opodatkowania	1 434	74	1 508
Wynagrodzenia i ubezpieczenia społeczne płatne w następnych okresach	487	53	540
Zapasy	1 956	79	2 035
Należności	1 104	(226)	878
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	28 450	18 093	46 543
Rezerwa na koszty dotyczące przychodu rozpoznawanego metodą PoC	-	2 099	2 099
Różnica w wartości bilansowej i podatkowej rzeczowego majątku trwałego	79	7	86
Pozostałe	157	(8)	149
Suma ujemnych różnic przejściowych	39 576	25 711	65 287
Stawka podatkowa	19%	19%	19%
Aktywa z tytułu podatku odroczonego na koniec okresu:	7 520	4 885	12 405
Kompensata w ramach poszczególnych spółek Grupy Kapitałowej	5 815	x	10 009
Aktywa z tytułu odroczonego podatku wykazana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	1 705	x	2 396

Dodatnie różnice przejściowe będące podstawą do tworzenia rezerwy z tytułu podatku odroczonego	31.12.2016	Zwiększenia / (zmniejszenia)	31.12.2017
Różnica pomiędzy bilansową i podatkową wyceną aktywów (w tym przyspieszona amortyzacja podatkowa)	10 011	1 020	11 031
Przeszacowanie kontraktów walutowych (zabezpieczenia przepływów pieniężnych) do wartości godziwej	209	(209)	-
Dodatnie różnice kursowe	6	(6)	-
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	12 985	15 827	28 812
Aktywa z tytułu umów z klientami	7 222	5 509	12 731
Różnica między wartością bilansową a podatkową wartości niematerialnych	4 230	(169)	4 061
Suma dodatnich różnic przejściowych	34 663	21 972	56 635
Stawka podatkowa	19%	19%	19%
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego na koniec okresu:	6 585	4 176	10 761
Kompensata w ramach poszczególnych spółek Grupy Kapitałowej	5 815	x	10 009
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku wykazana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	770	x	752

(Wszystkie kwoty prezentowane są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa nie utworzyła aktywa z tytułu podatku odroczonego od części strat podatkowych ze względu na niepewność co do możliwości zrealizowania się tego aktywa w przyszłych latach.

	2018 r.			2017 r.		
	Wartość brutto	Efekt podatkowy	Data wygaśnięcia	Wartość brutto	Efekt podatkowy	Data wygaśnięcia
Straty podatkowe	4 434	842	2019-2023	2 977	566	2018-2022
Razem	4 434	842	x	2 977	566	x

Przepisy dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych, fizycznych, czy składek na ubezpieczenia społeczne podlegają zmianom, wskutek czego niejednokrotnie brak jest odniesienia do utrwalonych regulacji bądź precedensów prawnych. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno między organami państwowymi, jak i między organami państwowymi i przedsiębiorstwami. Rozliczenia podatkowe oraz inne (na przykład celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania istotnych kar, a ustalone w wyniku kontroli dodatkowe kwoty zobowiązań muszą zostać wpłacone wraz z odsetkami. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą zostać poddane kontroli przez okres pięciu lat. W efekcie kwoty wykazane w sprawozdaniu finansowym mogą ulec zmianie w późniejszym terminie po ostatecznym ustaleniu ich wysokości przez organy skarbowe.

Nota 8. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Grupy przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy (po potrąceniu odsetek od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe) przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu (skorygowaną o wpływ opcji rozwodniających oraz rozwodniających umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe).

Liczba wyemitowanych akcji

	2018 r.	2017 r.
Średnia ważona liczba akcji wykazana dla potrzeb wyliczenia wartości podstawowego zysku na jedną akcję (w szt.)	36 343 344	36 343 344
Efekt rozwodnienia liczby akcji zwykłych	-	-
Średnia ważona liczba akcji zwykłych wykazana dla potrzeb wyliczenia wartości rozwodnionego zysku na jedną akcję (w szt.)	36 343 344	36 343 344

Wyliczenie zysku na jedną akcję - założenia

	2018 r.	2017 r.
Zysk netto z działalności kontynuowanej	10 672	12 733
Zysk netto przypadający na zwykłych akcjonariuszy, zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	10 672	12 733
Efekt rozwodnienia	-	-
Zysk wykazany dla potrzeb wyliczenia wartości rozwodnionego zysku przypadającego na jedną akcję	10 672	12 733
Podstawowy/ rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję (zł)	0,29	0,35

W okresie między dniem bilansowym a dniem sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły żadne inne transakcje dotyczące akcji zwykłych lub potencjalnych akcji zwykłych.

Nota 9. Dywidenda

Dnia 23 maja 2018 r. zwyczajne walne zgromadzenie Spółki podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku. Na mocy ww. uchwały zwyczajne walne zgromadzenie postanowiło przeznaczyć zysk netto Atende S.A. za rok obrotowy 2017 wynoszący 7 570 445,95 zł oraz kwotę w wysokości 425 089,73 zł pochodzącą z kapitału zapasowego Spółki na dywidendę w łącznej wysokości 7 995 535,68 zł. Oznacza to wartość dywidendy na jedną akcję w kwocie 0,22 zł (rok wcześniej 0,20 zł). Zgodnie z podjętą uchwałą zwyczajnego walnego zgromadzenia Spółki dniem ustalenia prawa do dywidendy był dzień 22 czerwca 2018 r. Termin wypłaty dywidendy ustalono na dzień 10 lipca 2018 r. Dywidendą objęto wszystkie akcje Spółki w liczbie 36 343 344.

Rok obrotowy zakończony	Dywidenda z akcji zwykłych ¹		
	Data wypłaty	Wielkość (zł)	Wartość na 1 akcję (zł)
31.12.2017	10.07.2018	7 995 536	0,22
31.12.2016	14.07.2017	7 268 669	0,20
31.12.2015	14.07.2016	6 541 802	0,18
31.12.2014	23.06.2015	5 451 502	0,15
31.12.2013	29.07.2014	5 451 502	0,15
31.12.2012	31.07.2013	2 907 468	0,08

¹ Zaliczek na dywidendę nie wypłacano

Nota 10. Wartość godziwa

Na dni bilansowe dla lat 2018 i 2017 Grupa utrzymywała instrumenty finansowe wykazywane w wartości godziwej w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Grupa stosuje poniższą hierarchię dla określania i wykazywania wartości godziwej instrumentów finansowych według metody wyceny:

- o Poziom 1 – ceny notowane (nieskorygowane) na aktywnym rynku dla identycznych aktywów oraz zobowiązań;
- o Poziom 2 – metody oparte na czynnikach mających istotny wpływ na wykazywaną wartość godziwą, które są oparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych;
- o Poziom 3 – metody oparte na czynnikach mających istotny wpływ na wykazywaną wartość godziwą, które nie są oparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych.

Poziom hierarchii wartości godziwej, do którego następuje klasyfikacja wyceny wartości godziwej, ustala się na podstawie danych wejściowych najniższego poziomu, które są istotne dla całości pomiaru wartości godziwej. W tym celu istotność danych wejściowych do wyceny ocenia się poprzez odniesienie do całości wyceny wartości godziwej. Jeżeli przy wycenie wartości godziwej wykorzystuje się obserwowalne dane wejściowe, które wymagają istotnych korekt na podstawie danych nieobserwowalnych, wycena taka ma charakter wyceny zaliczanej do Poziomu 3. Ocena tego, czy określone dane wejściowe przyjęte do wyceny mają istotne znaczenie dla całości wyceny wartości godziwej wymaga osądu uwzględniającego czynniki specyficzne dla danego składnika aktywów lub zobowiązań.

W latach 2018 i 2017 nie miały miejsce przesunięcia między poziomami 1 i 2 hierarchii wartości godziwej, ani też żaden z instrumentów nie został przesunięty z/ do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej.

Grupa nie wprowadza instrumentów pochodnych na dzień nabycia do ksiąg rachunkowych. Na dzień bilansowy wycenia je na podstawie otrzymanych od banków informacji o ich wartości godziwej.

Klasa aktywów / zobowiązań – 2018 r.	Data wyceny	Razem	Wartość godziwa określona w oparciu o:		
			ceny notowane na aktywnym rynku Poziom 1	istotne dane obserwowalne Poziom 2	istotne dane nie-obserwowalne Poziom 3
Aktywa wycenione w wartości godziwej					
Instrumenty pochodne					
- kontrakt walutowy forward – USD	31.12.2018	-	-	-	-
- kontrakt walutowy forward – EUR	31.12.2018	-	-	-	-
Zobowiązania wyceniane w wartości godziwej					
Instrumenty pochodne					
- kontrakt walutowy forward – USD	31.12.2018	47	-	47	-
- kontrakt walutowy forward – EUR	31.12.2018	-	-	-	-

(Wszystkie kwoty prezentowane są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Klasa aktywów / zobowiązań – 2017 r.	Data wyceny	Razem	Wartość godziwa określona w oparciu o:		
			ceny notowane na aktywnym rynku Poziom 1	istotne dane obserwowalne Poziom 2	istotne dane nie- obserwowalne Poziom 3
Aktywa wycenione w wartości godziwej					
Instrumenty pochodne					
- kontrakt walutowy forward – USD	31.12.2017	-	-	-	-
- kontrakt walutowy forward – EUR	31.12.2017	-	-	-	-
Zobowiązania wyceniane w wartości godziwej					
Instrumenty pochodne					
- kontrakt walutowy forward – USD	31.12.2017	1 102	-	1 102	-
- kontrakt walutowy forward – EUR	31.12.2017	12	-	12	-

W ocenie Grupy wycena instrumentów finansowych innych niż wyceniane w wartości godziwej nie odbiega istotnie od ich wyceny księgowej.

Nota 11. Rzeczowe aktywa trwałe

Struktura własnościowa aktywów trwałych

	31.12.2018	31.12.2017
Własne	21 151	20 322
Używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu	3 816	2 724
Razem	24 967	23 046

Rzeczowe aktywa trwałe, do których tytuł prawny podlega ograniczeniom oraz stanowiące zabezpieczenie zobowiązań

	31.12.2018	31.12.2017
- stanowiące zabezpieczenie kredytów i pożyczek własnych	12 842	13 375
- użytkowane na podstawie umowy leasingu finansowego	3 816	2 724
Wartość bilansowa rzeczowych aktywów trwałych podlegających ograniczeniu w dysponowaniu lub stanowiących zabezpieczenie	16 658	16 099

Kwoty zobowiązań umownych do nabycia w przyszłości rzeczowych aktywów trwałych

Brak.

Zmiany środków trwałych (wg grup rodzajowych) – za okres 1.01.2018 - 31.12.2018 r.

2018 r.	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość bilansowa brutto na dzień 1.01.2018	16 677	19 122	3 179	1 030	806	40 814
Zwiększenia, z tytułu:	880	5 522	285	743	3 976	11 406
- nabycia środków trwałych	-	758	125	728	3 231	4 842
- wytworzenia we własnym zakresie środków trwałych	-	-	-	-	219	219
- zawartych umów leasingu	-	2 046	102	-	526	2 674
- inne	880	2 718	58	15	-	3 671
Zmniejszenia, z tytułu:	337	1 289	992	85	4 630	7 333
- zbycia	67	917	591	66	1 017	2 658
- likwidacji	270	280	343	19	-	912
- inne	-	92	58	-	3 613	3 763
Wartość bilansowa brutto na dzień 31.12.2018	17 220	23 355	2 472	1 688	152	44 887
Umorzenie na dzień 1.01.2018	3 410	11 931	1 714	713	-	17 768
Zwiększenia, z tytułu:	620	2 399	504	137	-	3 660
- amortyzacji	620	2 380	446	137	-	3 583
- inne	-	19	58	-	-	77
Zmniejszenia, z tytułu:	330	450	668	61	-	1 509
- zbycia	66	123	484	48	-	721
- likwidacji	264	235	124	13	-	636
- inne	-	92	56	-	-	150
Umorzenie na dzień 31.12.2018	3 700	13 880	1 551	789	-	19 921
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2018	13 520	9 475	920	898	152	24 967

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości w 2018 r.

Nie utworzono.

Zmiany środków trwałych (wg grup rodzajowych) – za okres 1.01.2017-31.12.2017 r.

2017 r.	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość bilansowa brutto na dzień 1.01.2017	16 672	17 076	2 959	945	17	37 669
Zwiększenia, z tytułu:	5	2 294	1 417	108	2 571	6 395
- nabycia środków trwałych	5	2 181	647	108	2 571	5 512
- zawartych umów leasingu	-	-	770	-	-	770
- inne	-	113	-	-	-	113
Zmniejszenia, z tytułu:	-	248	1 197	23	1 782	3 250
- zbycia	-	31	977	8	-	1 016
- likwidacji	-	104	53	15	-	172
- inne	-	113	167	-	1 782	2 062
Wartość bilansowa brutto na dzień 31.12.2017	16 677	19 122	3 179	1 030	806	40 814
Umorzenie na dzień 1.01.2017	2 711	9 769	1 914	584	-	14 978
Zwiększenia, z tytułu:	699	2 416	581	152	-	3 848
- amortyzacji	699	2 303	581	152	-	3 735
- inne	-	113	-	-	-	113
Zmniejszenia, z tytułu:	-	254	781	23	-	1 058
- zbycia	-	37	612	12	-	661
- likwidacji	-	103	28	11	-	142
- inne	-	114	141	-	-	255
Umorzenie na dzień 31.12.2017	3 410	11 931	1 714	713	-	17 768
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2017	13 267	7 191	1 465	317	806	23 046

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości w 2017 r.

Nie utworzono.

Środki trwałe w budowie

1.01.2018	Poniesione nakłady w roku obrotowym	Rozliczenie nakładów					Odpisy aktualizujące na BZ	31.12.2018
		Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Zbycie		
806	3 976	880	2 718	-	15	1 017	-	152

1.01.2017	Poniesione nakłady w roku obrotowym	Rozliczenie nakładów					Odpisy aktualizujące na BZ	31.12.2017
		Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Zbycie		
17	2 571	-	1 776	-	6	-	-	806

Budynki o wartości bilansowej na dzień 31 grudnia 2018 r.: 12 625 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2017 r.: 13 109 tys. zł) objęte są hipoteką ustanowioną w celu zabezpieczenia kredytów bankowych Spółki.

W latach 2018 i 2017 nie wystąpiły koszty spełniające kryteria kapitalizacji zgodnie z MSR 23.

Środki trwałe w leasingu finansowym

Środki trwałe	31.12.2018			31.12.2017		
	Wartość brutto	Umorzenie	Wartość netto	Wartość brutto	Umorzenie	Wartość netto
Maszyny i urządzenia	4 319	1 026	3 293	2 538	875	1 663
Środki transportu	1 156	633	523	1 787	732	1 055
Pozostałe środki trwałe	-	-	-	11	5	6
Razem	5 475	1 659	3 816	4 336	1 612	2 724

Nota 12. Wartości niematerialne

Zmiany wartości niematerialnych (wg grup rodzajowych) – za okres 1.01.2018 - 31.12.2018 r.

2018 r.	Koszty prac rozwojowych	Prawo wieczystego użytkowania gruntów	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Inne	Wartości niematerialne w budowie	Ogółem
Wartość bilansowa brutto na dzień 1.01.2018	21 722	321	403	20 423	2 063	7 919	52 851
Zwiększenia, z tytułu:	2 993	-	26	6 923	1 170	7 249	18 361
- nabycia	1 528	-	26	115	-	4 313	5 982
- korekty prezentacji	525	-	-	-	1 170	1 807	3 502
- inne (nakłady własne)	940	-	-	6 808	-	1 129	8 877
Zmniejszenia, z tytułu:	1 821	-	-	1 121	-	11 165	14 107
- zbycia	-	-	-	-	-	7	7
- likwidacji	-	-	-	1 121	-	312	1 433
- reklasyfikacji	1 807	-	-	-	-	1 591	3 398
- inne	14	-	-	-	-	9 255	9 269
Wartość bilansowa brutto na dzień 31.12.2018	22 894	321	429	26 225	3 233	4 003	57 106
Umorzenie na dzień 1.01.2018	8 707	76	275	15 007	596	-	24 661
Zwiększenia, z tytułu:	2 543	4	34	1 799	356	-	4 736
- amortyzacji	2 251	4	34	1 795	356	-	4 440
- inne	292	-	-	4	-	-	296
Zmniejszenia, z tytułu:	14	-	-	1 121	-	-	1 135
- zbycia	-	-	-	-	-	-	-
- likwidacji	-	-	-	1 121	-	-	1 121
- inne	14	-	-	-	-	-	14
Umorzenie na dzień 31.12.2018	11 236	80	309	15 686	952	-	28 263
Odpisy aktualizujące na dzień 1.01.2018	-	-	-	-	-	801	801
Zwiększenie, z tytułu:	-	-	-	-	-	187	187
- utraty wartości	-	-	-	-	-	187	187
Zmniejszenie	-	-	-	-	-	-	-
Odpisy aktualizujące na dzień 31.12.2018	-	-	-	-	-	988	988
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2018	11 658	241	120	10 539	2 281	3 015	27 855

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości w 2018 r.

W 2018 r. utworzono odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości w wysokości 187 tys. zł. Dotyczą one systemu finansowo-księgowego, którego wdrożenie nie powiodło się.

Zmiany wartości niematerialnych (wg grup rodzajowych) – za okres 1.01.2017 - 31.12.2017 r.

2017 r.	Koszty prac rozwojowych	Prawo wieczystego użytkowania gruntów	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Inne	Wartości niematerialne w budowie	Ogółem
Wartość bilansowa brutto na dzień 1.01.2017	18 047	321	371	21 530	665	6 082	47 017
Zwiększenia, z tytułu:	3 758	-	32	(1 089)	1 398	3 639	7 738
- nabycia	2 900	-	32	297	-	2 742	5 971
- korekty prezentacji	31	-	-	(1 386)	1 398	-	43
- inne (nakłady własne)	827	-	-	-	-	897	1 724
Zmniejszenia, z tytułu:	83	-	-	18	-	1 802	1 903
- likwidacji	-	-	-	2	-	-	2
- reklasyfikacji	-	-	-	16	-	1 802	1 818
- inne	83	-	-	-	-	-	83
Wartość bilansowa brutto na dzień 31.12.2017	21 722	321	403	20 423	2 063	7 919	52 851
Umorzenie na dzień 1.01.2017	7 635	70	243	13 189	617	-	21 754
Zwiększenia, z tytułu:	1 072	6	32	1 820	(21)	-	2 909
- amortyzacji	1 041	6	32	1 473	315	-	2 867
- korekty prezentacji	31	-	-	347	(336)	-	42
Zmniejszenia, z tytułu:	-	-	-	2	-	-	2
- likwidacji	-	-	-	1	-	-	1
- inne	-	-	-	1	-	-	1
Umorzenie na dzień 31.12.2017	8 707	76	275	15 007	596	-	24 661
Odpisy aktualizujące na dzień 1.01.2017	-	-	-	-	-	491	491
Zwiększenie, z tytułu:	-	-	-	-	-	310	310
- utraty wartości	-	-	-	-	-	310	310
Zmniejszenie	-	-	-	-	-	-	-
Odpisy aktualizujące na dzień 31.12.2017	-	-	-	-	-	801	801
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2017	13 015	245	128	5 416	1 467	7 118	27 389

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości w 2017 r.

W 2017 r. utworzono odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości w wysokości 310 tys. zł. Dotyczą one systemu finansowo-księgowego, którego wdrożenie nie powiodło się.

Wartość i powierzchnia gruntów użytkowanych wieczyste

Adres nieruchomości	Nr księgi wieczystej lub zbiorów dokumentów	Nr działki	Powierzchnia działki [m ²] na 31.12.2018	Wartość na 31.12.2018	Powierzchnia działki [m ²] na 31.12.2017	Wartość na 31.12.2017
Mysłowice, ul. Obrzeźna Zachodnia 37	KW 20997	2810/40	8 810	220	8 810	222
Mysłowice, ul. Obrzeźna Zachodnia 37	KW 20998	2840/40	291	7	291	8
Mysłowice, ul. Obrzeźna Zachodnia 37	KW 20946	2838/40 2839/40	570	14	570	15
		OGÓŁEM:	9 671	241	9 671	245

Struktura własnościowa wartości niematerialnych

	31.12.2018	31.12.2017
Własne	27 842	27 389
Używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu	13	-
Razem	27 855	27 389

Wartości niematerialne, do których tytuł prawny podlega ograniczeniom oraz stanowiące zabezpieczenie zobowiązań

Tytuł zobowiązania / ograniczenia w dysponowaniu	31.12.2018	31.12.2017
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	241	245
Wartość bilansowa wartości niematerialnych podlegających ograniczeniu w dysponowaniu lub stanowiących zabezpieczenie	241	245

Kwoty zobowiązań umownych do nabycia w przyszłości wartości niematerialnych

Brak.

Nota 13. Wartość firmy

	31.12.2018	31.12.2017
Atende Software sp. z o.o.	3 173	3 173
Atende Medica sp. z o.o.	2 523	2 523
Sputnik Software sp. z o.o.	3 609	3 609
Energy Data Lab Sp. z o.o.	935	935
Phoenix Systems sp. z o.o.	860	860
TrustIT sp. z o.o.	323	323
OmniChip sp. z o.o.	499	499
A2 Customer Care sp. z o.o.	-	-
Wartość firmy (netto)	11 921	11 921

Zmiana stanu wartości firmy z konsolidacji

	2018 r.	2017 r.
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	11 921	11 921
Zwiększenia, z tytułu:	-	-
- zwiększenie stanu z tytułu przejęcia jednostek	-	-
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	11 921	11 921
Wartość firmy (netto)	11 921	11 921

Testy na utratę wartości

Grupa przeprowadziła coroczne testy na utratę wartości wartości firmy powstałej w wyniku przejęcia kontroli nad spółkami i wykazywanej w sprawozdaniu skonsolidowanym. Testy zostały przeprowadzone na poziomie ośrodków generujących przepływy pieniężne zdefiniowanych jako aktywa poszczególnych spółek zależnych, na nabyciu których powstał testowany element wartości firmy. Wartość odzyskiwalną oszacowano na podstawie wartości użytkowej na dzień 31 grudnia 2018 r. Wartość odzyskiwalna została oszacowana przy zastosowaniu metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych na podstawie prognoz finansowych na lata 2019 – 2023. Przeprowadzone testy nie wykazały konieczności rozpoznania odpisu wykazanej w sprawozdaniu finansowym wartości firmy.

Poniżej przedstawiamy główne założenia przyjęte w testach na utratę wartości istotnych elementów wartości firmy tj. wartości firmy powstałych w wyniku przejęcia kontroli nad spółkami Atende Software sp. z o.o. Atende Medica sp. z o.o., Sputnik Software sp. z o.o. oraz Energy Data Lab Sp. z o.o.

Atende Software sp. z o.o.

Testy na utratę wartości firmy powstałej w wyniku przejęcia kontroli nad Atende Software sp. z o.o. przeprowadzono na podstawie 5-letniej prognozy finansowej spółki bazującej na zatwierdzonym przez Zarząd budżecie na rok 2019. Zarząd Emitenta nie zidentyfikował istotnych założeń, których zmiana o racjonalnie oczekiwane wartości spowodowałaby wystąpienie utraty wartości. W teście przyjęto średnioważony koszt kapitału na poziomie 10,1% oraz stopę wzrostu po okresie prognozy na poziomie 0%.

Atende Medica sp. z o.o.

Test na utratę wartości firmy powstałej w wyniku przejęcia kontroli nad Atende Medica sp. z o.o. przeprowadzono na podstawie prognoz finansowych spółki na lata 2019-2021. Głównym założeniem przyjętym w tym teście jest stopa wzrostu wyniku z działalności operacyjnej („EBIT”) w okresie prognozy i po okresie prognozy. W teście założono pięciokrotny wzrost zysku z działalności operacyjnej („EBIT”) w roku 2019 w porównaniu do roku 2018. Na dzień przeprowadzenia testu budżetowane przychody na rok 2019 miały już 53% pokrycie w podpisanych kontraktach. W kolejnych latach prognozy przyjęto średnioroczny wzrost EBIT na poziomie 10% rok do roku oraz stopę wzrostu po okresie prognozy na poziomie 0%. Analiza wrażliwości pokazuje, że utrzymanie realizacji EBIT na poziomie osiągniętym przez spółkę w 2018 roku przez cały okres prognozy oraz w okresie rezydualnym nie spowoduje zrównania wartości odzyskiwalnej ośrodka generującego przepływy pieniężne, do którego przypisano wartość firmy na nabyciu Atende Medica sp. z o.o. z wartością księgową netto tego ośrodka na dzień 31 grudnia 2018 r. W teście przyjęto średnioważony koszt kapitału na poziomie 10,1%.

Sputnik Software sp. z o.o.

Testy na utratę wartości firmy powstałej w wyniku przejęcia kontroli nad Sputnik Software sp. z o.o. przeprowadzono na podstawie 5-letniej prognozy finansowej spółki bazującej na zatwierdzonym przez Zarząd budżecie na rok 2019. Zarząd Emitenta nie zidentyfikował istotnych założeń, których zmiana o racjonalnie oczekiwane wartości spowodowałaby wystąpienie utraty wartości. W teście przyjęto średnioważony koszt kapitału na poziomie 10,1% oraz stopę wzrostu po okresie prognozy na poziomie 0%.

Energy Data Lab Sp. z o.o.

Test na utratę wartości firmy powstałej w wyniku przejęcia kontroli nad Energy Data Lab sp. z o.o. przeprowadzono na podstawie prognoz finansowych spółki na lata 2019-2021. Głównymi założeniami przyjętymi w tym teście są stopa wzrostu wyniku z działalności operacyjnej („EBIT”) w okresie prognozy i po okresie prognozy. Prognozowany pozytywny EBIT w 2019 roku wynika z przeprowadzonych zmian organizacyjnych oraz ze zmiany strategii sprzedażowej na lata 2019 – 2023, która przyniosła już efekty w postaci podpisania kilku istotnych kontraktów w pierwszym kwartale 2019 roku.

W kolejnych latach prognozy przyjęto średnioroczny wzrost EBIT na poziomie 46% rok do roku oraz stopę wzrostu po okresie prognozy na poziomie 0%. Analiza wrażliwości pokazuje, że wypracowywanie EBIT na poziomie 50 tys. zł przez cały okres prognozy oraz w okresie rezydualnym nie spowoduje zrównania wartości odzyskiwalnej ośrodka generującego przepływy pieniężne, do którego przypisano wartość firmy na nabyciu Energy data Lab Sp. z o.o. z wartością księgową netto tego ośrodka na dzień 31 grudnia 2018 r. W teście przyjęto średnioważony koszt kapitału na poziomie 10,1%.

Nota 14. Pozostałe aktywa trwałe

	31.12.2018	31.12.2017
Długoterminowe należności z tytułu dostaw i usług	268	146
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	12 751	21 495
Inne	142	-
Razem	13 161	21 641

Nota 15. Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody

	31.12.2018	31.12.2017
Udziały/akcje w spółkach nie notowanych na giełdzie	80	80
RAZEM	80	80

Nota 16. Pozostałe aktywa finansowe

	31.12.2018	31.12.2017
Należności z tytułu leasingu	741	937
Inne aktywa finansowe	-	58
Razem pozostałe aktywa finansowe, w tym:	741	995
- długoterminowe	537	798
- krótkoterminowe	204	197

Nota 17. Zapasy

Zapasy wyceniane są według ceny nabycia lub kosztów wytworzenia nie wyższych od ich ceny sprzedaży netto możliwej do uzyskania na dzień bilansowy. Wartość netto możliwa do uzyskania jest oszacowaną ceną sprzedaży dokonywanej w toku bieżącej działalności gospodarczej, pomniejszoną o szacowane koszty wykończenia oraz koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

	31.12.2018	31.12.2017
Materiały na potrzeby produkcji	3 549	3 679
Półprodukty i produkcja w toku	3 670	3 811
Towary	6 195	6 546
Zapasy brutto	13 414	14 036
Odpis aktualizujący wartość zapasów	2 923	3 438
Zapasy netto	10 491	10 598

Zapasy stanowiące zabezpieczenie

Na zapasach ustanowiony jest zastaw rejestrowy do wysokości 9 000 tys. zł na poczet zabezpieczenia kredytu w rachunku bieżącym w BZ WBK (na dzień 31 grudnia 2017 r.: 9 000 tys. zł).

Zapasy w okresie 1.01. – 31.12.2018 r.

	Materiały	Półprodukty i produkcja w toku	Towary	Razem
Wartość zapasów ujętych jako koszt w okresie	623	65 206	86 006	151 835
Odpisy wartości zapasów ujęte jako koszt w okresie	166	-	-	166
Odpisy wartości zapasów odwrócone w okresie	565	-	116	681

Zapasy w okresie 1.01. – 31.12.2017 r.

	Materiały	Półprodukty i produkcja w toku	Towary	Razem
Wartość zapasów ujętych jako koszt w okresie	48	54 630	120 114	174 792
Odpisy wartości zapasów ujęte jako koszt w okresie	155	-	65	220
Odpisy wartości zapasów odwrócone w okresie	38	-	38	76

Zmiany stanu odpisów aktualizujących zapasy

	Odpisy aktualizujące materiały	Odpisy aktualizujące towary	Razem odpisy aktualizujące zapasy
Stan na dzień 1.01.2018	3 243	195	3 438
Zwiększenia, w tym:	166	-	166
- utworzenie odpisów aktualizujących	166	-	166
Zmniejszenia, w tym:	565	116	681
- rozwiązanie odpisów aktualizujących	460	51	511
- wykorzystanie odpisów	105	65	170
Stan na dzień 31.12.2018	2 844	79	2 923
Stan na dzień 1.01.2017	3 126	168	3 294
Zwiększenia, w tym:	155	65	220
- utworzenie odpisów aktualizujących	155	65	220
Zmniejszenia, w tym:	38	38	76
- rozwiązanie odpisów aktualizujących	-	38	38
- wykorzystanie odpisów	38	-	38
Stan na dzień 31.12.2017	3 243	195	3 438

Ustalanie odpisów aktualizujących zapasy odbywa się według zasad przedstawionych w opisie przyjętych zasad rachunkowości. Odwrócenie odpisów aktualizujących zapasy następuje w momencie sprzedaży zapasów objętych odpisem lub ustania okoliczności, dla których dokonano przedmiotowego odpisu aktualizującego. Koszty odpisów aktualizujących zapasy jak i ich odwrócenie ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu jako element kosztu własnego.

Rozchód zapasów odbywa się według zasad szczegółowej identyfikacji w zakresie pozycji przeznaczonych na świadczenie konkretnych przedsięwzięć lub według metody FIFO dla pozostałych zapasów i odnoszony jest w koszt własny sprzedaży. Odpisy aktualizujące dotyczące zapasów, wynikające z ostrożnej wyceny oraz odpisy aktualizujące dla pozycji zalegających, jak i ich odwrócenia, odnoszone są w koszt własny sprzedaży.

Nota 18. Należności handlowe

	31.12.2018	31.12.2017
Należności handlowe krótkoterminowe, w tym:	59 481	81 689
- od jednostek powiązanych	-	-
- od pozostałych jednostek	59 481	81 689
Odpisy aktualizujące (wartość dodatnia)	817	919
Należności handlowe krótkoterminowe brutto	60 298	82 608

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj termin płatności mieszczący się w okresie od 14 do 120 dni.

Wartość godziwa należności handlowych i pozostałych nie różni się istotnie od ich wartości księgowych wykazanych w bilansie. Emitent posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, ogranicza to ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym nieściągalne należności właściwym dla należności handlowych Grupy.

Na 31 grudnia 2018 r. należności z tytułu dostaw i usług w kwocie 817 tys. zł (31 grudnia 2017 r.: 919 tys. zł) zostały uznane za zagrożone i w związku z tym objęte odpisem. Zmiany odpisu aktualizującego należności przedstawiono poniżej.

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności handlowych*

	31.12.2018	31.12.2017
JEDNOSTKI POZOSTAŁE		
Stan odpisów aktualizujących wartość należności handl. na początek okresu	919	1 159
Zwiększenia, w tym:	389	509
- dokonanie odpisów na należności przeterminowane i sporne	389	509
Zmniejszenia w tym:	491	749
- wykorzystanie odpisów aktualizujących	74	305
- zakończenie postępowań	-	53
- rozwiązanie odpisów aktualizujących w związku ze spłatą należności	417	391
Stan odpisów aktualizujących wartość należności handlowych ogółem na koniec okresu	817	919

*w tym należności dochodzone na drodze sądowej

Należności handlowe dochodzone na drodze sądowej

	31.12.2018	31.12.2017
Należności handlowe skierowane na drogę postępowania sądowego	342	342
Odpisy aktualizujące wartość należności spornych	71	71
Wartość netto należności handlowych dochodzonych na drodze sądowej	271	271

Nota 19. Pozostałe należności

	31.12.2018	31.12.2017
Pozostałe należności, w tym:	901	1 587
- z tytułu podatków, z wyjątkiem podatku dochodowego od osób prawnych	405	624
- zaliczki na dostawy	268	260
- z tytułu wpłaconych kaucji i wadłów	105	158
- od pracowników	1	64
- z tytułu odwołań od wyroków	-	386
- inne	122	95
Odpisy aktualizujące	8	8
Pozostałe należności brutto	909	1 595

Pozostałe należności skierowane na drogę postępowania sądowego – brak.

Nota 20. Rozliczenia międzyokresowe krótkoterminowe

	31.12.2018	31.12.2017
Ubezpieczenia majątkowe	501	419
Prenumerata czasopism	5	34
Opłacone koszty serwisu	22 938	19 165
Usługi niezakończone	699	851
Licencje terminowe	146	158
Składki członkowskie	38	29
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe	782	112
Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów	25 109	20 768

Nota 21. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	31.12.2018	31.12.2017
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych:	12 538	11 427
- kasa	124	128
- rachunki bankowe	12 414	11 299
Inne środki pieniężne:	14 299	78 220
- środki pieniężne w drodze	-	195
- lokaty overnight	14 299	76 274
- lokaty krótkoterminowe o terminie realizacji do 3 m-cy	-	1 751
Razem	26 836	89 647

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do trzech miesięcy, w zależności od aktualnego zapotrzebowania spółek Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych. Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów jest równa ich wartości bilansowej.

	31.12.2018	31.12.2017
Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania		
Środki na rachunku dedykowanym	-	-
Razem		-

	31.12.2018	31.12.2017
Środki pieniężne do dyspozycji jednostki, nie wykazane w pozycji bilansowej		
Środki pieniężne ZFŚS	60	89
Dostępne, niewykorzystane środki pieniężne w ramach kredytu obrotowego	31 798	31 051
Razem	31 858	31 140

Nota 22. Kapitał zakładowy

	31.12.2018	31.12.2017
Liczba akcji	36 343 344	36 343 344
Wartość nominalna akcji (zł)	0,20	0,20
Kapitał zakładowy	7 269	7 269

Kapitał zakładowy - struktura

Seria/emisja rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejo- wania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość nominalna	Wartość (zł) serii / emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji
A	brak	brak	1 524 000	0,20	304 800	udziały w KLK sp. z o.o.	5.01.2009
B	brak	brak	1 143 000	0,20	228 600	udziały w KLK sp. z o.o.	5.01.2009
C	brak	brak	2 266 865	0,20	453 373	przejęcie ATM Systemy Informatyczne sp. z o.o.	3.01.2011
D	brak	brak	31 409 479	0,20	6 281 896	przeniesienie części majątku z ATM S.A w ramach Zorganizowanej Części Przedsięb.	25.04.2012
Razem:			36 343 344		7 268 669		

Zmiana stanu kapitału zakładowego

	2018 r.	2017 r.
Kapitał na początek okresu	7 269	7 269
Zwiększenia	-	-
Kapitał na koniec okresu	7 269	7 269

Akcjonariusze

Z zawiadomień otrzymanych w trybie art. 69 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej (...) wynika, że następujący akcjonariusze posiadają co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Spółki:

	Liczba akcji ¹	Udział w liczbie głosów na WZ ¹
Roman Szwed wraz z podmiotem powiązanim Spinoza Investments Sp. z o.o. S.K.A. ²	11 956 958	32,90%
Nationale-Nederlanden OFE	5 906 601	16,25%
PKO OFE	2 531 407	6,97%
Pozostali	15 948 378	43,88%
Razem	36 343 344	100%

¹ Dane na koniec 2018 r. Struktura oraz stan posiadania akcji nie uległ zmianie w 2018 r. oraz w 2019 r. do dnia publikacji niniejszego raportu. Liczba akcji jest równa liczbie głosów na walnym zgromadzeniu. Udział % w kapitale zakładowym Spółki ww. akcjonariuszy jest zgodny z udziałami % w liczbie głosów na walnym zgromadzeniu.

² Spinoza Investments Sp. z o.o. S.K.A. jest podmiotem w 100% kontrolowanym, bezpośrednio i pośrednio (poprzez Spinoza Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych), przez Romana Szweda.

Nota 23. Kapitał zapasowy z emisji akcji powyżej wartości nominalnej

Kapitał zapasowy w kwocie 14 753 tys. zł. został utworzony z nadwyżki wartości emisyjnej nad nominalną w kwocie 15 741 tys. zł, która została pomniejszona o rezerwę na podatek odroczony w kwocie 988 tys. zł z tytułu różnicy wartości bilansowej i podatkowej aktywów trwałych wniesionych do Spółki w ramach Zorganizowanej Części Przedsiębiorstwa.

Nota 24. Kapitał przypadający na udziałowców/ akcjonariuszy niekontrolujących

	Sputnik Software	Atende Medica	Phoenix	Omnichip	A2CC	EDL	Razem
Stan na dzień 1.01.2018 r.	6 756	1 839	1 122	666	330	39	10 752
Podniesienie kapitału w EDL	-	-	-	-	-	40	40
Wypłata dywidendy udziałowcom/ akcjonariuszom mniejszościowym	(1 589)	-	-	-	-	-	(1 589)
Udział w wyniku jednostek zależnych	1 368	48	17	(80)	24	(114)	1 263
Stan na 31.12.2018 r.	6 535	1 887	1 139	586	354	(35)	10 466

	Sputnik Software	Atende Medica	Phoenix	Omnichip	A2CC	EDL	Razem
Stan na dzień 1.01.2017 r.	5 341	1 652	1 066	666	-	359	9 084
Utworzenie spółki A2CC	-	-	-	-	240	-	240
Udział w wyniku jednostek zależnych	1 415	187	56	-	90	(320)	1 428
Stan na 31.12.2017 r.	6 756	1 839	1 122	666	330	39	10 752

Wyniki spółek zależnych z udziałem udziałowców/ akcjonariuszy niekontrolujących

W poniższej tabeli przedstawiono podstawowe dane finansowe spółek powiązanych z udziałem udziałowców/ akcjonariuszy niekontrolujących.

	Kapitał własny	Wartość aktywów	Wartość zobowiązań	Przychody ze sprzedaży	Zysk netto
31.12.2018 / 2018 r.¹					
Sputnik Software sp. z o.o.	13 533	20 253	6 720	28 727	3 420
Atende Medica sp. z o.o.	3 248	9 127	5 879	12 829	147
Phoenix Systems sp. z o.o.	2 323	4 586	2 263	1 997	34
OmniChip sp. z o.o.	1 304	1 736	432	957	(179)
Energy data Lab sp. z o.o.	(210)	461	671	57	(285)
A2 Customer Care sp. z o.o.	882	1 124	242	1 878	59
31.12.2017 / 2017 r.¹					
Sputnik Software sp. z o.o.	13 613	21 369	7 756	25 971	3 537
Atende Medica sp. z o.o.	3 101	11 431	8 330	12 725	575
Phoenix Systems sp. z o.o.	2 289	3 998	1 709	1 580	113
OmniChip sp. z o.o.	1 482	2 057	574	1 436	(1)
Energy data Lab sp. z o.o.	(25)	462	487	23	(800)
A2 Customer Care sp. z o.o.	825	1 012	187	1 986	225

¹ Dane bilansowe na ostatni dzień danego roku obrotowego, dane wynikowe za cały dany rok obrotowy.

Nota 25. Kredyty i pożyczki

	31.12.2018	31.12.2017
Kredyty w rachunku bieżącym	1 702	1 857
Kredyty bankowe	1 412	2 117
Pożyczki	8 666	5 660
Suma kredytów i pożyczek, w tym:	11 780	9 634
- długoterminowe	2 079	3 002
- krótkoterminowe	9 701	6 632

Struktura zapadalności kredytów i pożyczek

	31.12.2018	31.12.2017
Kredyty i pożyczki krótkoterminowe	9 701	6 632
Kredyty i pożyczki długoterminowe	2 079	3 002
- płatne powyżej 1 roku do 3 lat	2 079	3 002
- płatne powyżej 3 lat do 5 lat	-	-
Kredyty i pożyczki razem	11 780	9 634

Średnie stopy oprocentowania kredytów

	31.12.2018	31.12.2017
Kredyty bankowe w rachunku bieżącym	2,69%	2,72%
Kredyty inwestycyjne	2,59%	2,61%

Kredyty i pożyczki – stan na 31.12.2018 r.

31.12.2018 r.	Wartość bazowa kredytu	Wykorzystanie		Oprocentowanie	Termin spłaty	Zabezpieczenie
		Część krótkoterminowa	Część długoterminowa			
Santander Bank Polska S.A. (kredyt w rachunku bieżącym)	6 000	-	-	WIBOR 1M plus marża banku	31.07.2019	- zastaw rejestrowy do 9 000 tys. zł, ustanowiony na zapasach; - przelew wierzytelności z tytułu umowy ubezpieczenia przedmiotu zastawu.
mBank SA (kredyt w rachunku bieżącym)	25 000	1 675	-	WIBOR O/N plus marża banku	18.06.2020	- hipoteka umowna łączna na nieruchomościach do kwoty 42 500 tys. zł; - weksel in blanco z deklaracją wekslową.
mBank SA (kredyt inwestycyjny)	6 000	706	706	WIBOR 1M plus marża banku	31.12.2020	- hipoteka umowna łączna na nieruchomości zawiera się w kwocie 42 500 tys. zł, podanej j.w. - weksel In blanco z deklaracją wekslową; - cesja przyszłych wierzytelności od najemców nieruchomości.
ING Bank Śląski S.A. (kredyt w rachunku bieżącym)	2 000	-	-	WIBOR 1M plus marża banku	25.04.2019	- weksel In blanco z deklaracją wekslową; - pełnomocnictwo do dysponowania środkami na wszystkich rachunkach zgromadzonych przez Bank.
Pożyczka DLL	1 300	217	-	-	15.04.2019	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	4 780	821	-	-	15.04.2019	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	161	54	-	-	15.12.2019	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	603	226	-	-	15.07.2019	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	1 025	273	-	-	15.06.2019	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	392	131	142	-	25.01.2021	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	1 900	939	961	-	15.02.2020	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	600	200	-	-	25.04.2019	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	383	191	192	-	15.05.2020	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	900	450	-	-	25.06.2019	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	760	380	-	-	25.06.2019	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	448	224	-	-	25.06.2019	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	1 002	501	-	-	25.12.2019	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	960	480	-	-	25.12.2019	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	235	156	78	-	25.03.2020	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	400	400	-	-	15.10.2019	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	756	756	-	-	25.11.2019	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	184	184	-	-	25.11.2019	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka IBM	3 540	710	-	-	10.01.2019	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
mBank S.A. (kredyt w rachunku bieżącym)	2 000	-	-	WIBOR 1M plus marża banku	19.06.2019	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Santander Bank Polska S.A. (kredyt w rachunku bieżącym)	500	27	-	WIBOR O/N plus marża banku	11.06.2020	Brak
RAZEM	61 329	9 701	2 079	-	-	-

Kredyty i pożyczki w walutach obcych w 2018 r. nie wystąpiły.

Kredyty i pożyczki – stan na 31.12.2017 r.

31.12.2017 r.	Wartość bazowa kredytu	Wykorzystanie		Oprocentowanie	Termin spłaty	Zabezpieczenie
		Część krótkoterminowa	Część długoterminowa			
Bank Zachodni WBK (kredyt w rachunku bieżącym)	6 000	-	-	WIBOR 1M plus marża banku	31.07.2018	- zastaw rejestrowy do 9 000 tys. zł, ustanowiony na zapasach; - przelew wierzytelności z tytułu umowy ubezpieczenia przedmiotu zastawu.
mBank SA (kredyt w rachunku bieżącym)	25 000	1 685	-	WIBOR O/N plus marża banku	30.05.2018	- hipoteka umowna łączna na nieruchomościach do kwoty 42 500 tys. zł; - weksel in blanco z deklaracją wekslową.
mBank SA (kredyt inwestycyjny)	6 000	706	1 411	WIBOR 1M plus marża banku	31.12.2020	- hipoteka umowna łączna na nieruchomości zawiera się w kwocie 42 500 tys. zł, podanej j.w. - weksel In blanco z deklaracją wekslową; - cesja przyszłych wierzytelności od najemców nieruchomości.
Pożyczka DLL	1 300	433	217	-	15.04.2019	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	4 780	1 612	821	-	15.04.2019	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	1 064	355	-	-	15.03.2018	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	1 100	367	-	-	15.03.2018	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	161	54	54	-	15.12.2019	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	260	195	-	-	15.08.2018	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	603	301	226	-	15.07.2019	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	1 025	752	273	-	15.06.2019	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
mBank S.A. (kredyt w rachunku bieżącym)	408	172	-	WIBOR 1M plus marża banku	28.10.2017	- poręczenie Atende Software Sp. z o.o.
mBank S.A. (kredyt w rachunku bieżącym)	1 500	-	-	WIBOR 1M plus marża banku	19.06.2018	- weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
RAZEM	49 201	6 632	3 002	-	-	-

Kredyty i pożyczki w walutach obcych w 2017 r. nie wystąpiły.

Nota 26. Pozostałe zobowiązania finansowe

	31.12.2018	31.12.2017
Zobowiązania leasingowe	4 085	3 098
Zobowiązania z tytułu finansowania cesji wierzytelności	8 130	1 932
Zobowiązania z tytułu kontraktów forward	47	1 114
Razem zobowiązania finansowe	12 262	6 144
- długoterminowe	6 891	2 933
- krótkoterminowe	5 371	3 211

Zobowiązania leasingowe

	31.12.2018	31.12.2017
Zobowiązania leasingowe krótkoterminowe	1 772	1 131
Zobowiązania leasingowe długoterminowe, w tym:	2 313	1 967
- od roku do pięciu lat	2 313	1 967
Zobowiązania leasingowe razem	4 085	3 098

Nota 27. Zobowiązania handlowe

	31.12.2018	31.12.2017
Zobowiązania handlowe	35 854	125 399
- wobec jednostek powiązanych	8	159
- wobec jednostek pozostałych	35 846	125 240

(Wszystkie kwoty prezentowane są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Nota 28. Pozostałe zobowiązania

	31.12.2018	31.12.2017
Zobowiązania z tytułu pozostałych podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych, z wyjątkiem podatku dochodowego od osób prawnych:	12 163	17 938
- podatek VAT	10 252	16 319
- podatek dochodowy od osób fizycznych	557	486
- składki na ubezpieczenie społeczne (ZUS)	1 260	1 126
- pozostałe	94	6
Pozostałe zobowiązania:	1 300	721
- zobowiązania wobec pracowników z tytułu wynagrodzeń	534	487
- inne zobowiązania	766	234
Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów:	6 254	9 416
- z tytułu urlopów	1 457	1 133
- z tytułu premii i wynagrodzeń	3 888	4 675
- z tytułu niezafakturowanych kosztów	807	3 498
- pozostałe	102	110
Razem inne zobowiązania	19 717	28 075
- długoterminowe	85	22
- krótkoterminowe	19 632	28 053

Nota 29. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Grupa tworzy taki fundusz i dokonuje okresowych odpisów w wysokości uzgodnionej z przedstawicielami załogi. Fundusz nie posiada rzeczowych aktywów trwałych. Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej Grupy, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

Grupa skompensowała aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu ponieważ aktywa te nie stanowią oddzielnych aktywów Grupy.

Analityka aktywów, zobowiązań, kosztów Funduszu oraz saldo netto

	31.12.2018	31.12.2017
Pożyczki udzielone pracownikom	2	-
Środki pieniężne	60	89
Zobowiązania z tytułu Funduszu	62	89
Saldo po skompensowaniu	-	-
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	180	150

Nota 30. Zobowiązania warunkowe i zabezpieczenia

	31.12.2018	31.12.2017
Zabezpieczenia na aktywach Grupy		
Zabezpieczenia wierzytelności banków z tytułu udzielonych kredytów	53 500	53 000
Zabezpieczenia zawartych umów leasingowych	543	797
Razem zabezpieczenia na aktywach Grupy	54 043	53 797

Na dzień 31 grudnia 2018 r.:

- o na kwotę 53 500 tys. zł składają się:
  - 42 500 tys. zł – hipoteka stanowiąca zabezpieczenie wierzytelności z tytułu kredytu w rachunku bieżącym oraz kredytu inwestycyjnego zaciągniętego przez Atende S.A. w mBank S.A.;
  - 9 000 tys. zł – zastaw rejestrowy na zapasach, w ramach udzielonego przez bank BZ WBK kredytu w rachunku bieżącym;

- 2 000 tys. zł – zabezpieczenie kredytu w rachunku bieżącym w Sputnik Software sp. z o.o.
- o kwota 543 tys. zł dotyczy weksli stanowiących zabezpieczenie wierzytelności z tytułu zawartych przez Sputnik Software sp. z o.o. umów leasingowych.

Na dzień 31 grudnia 2017 r.:

- o na kwotę 53 000 tys. zł składają się:
  - 42 500 tys. zł – hipoteka stanowiąca zabezpieczenie wierzytelności z tytułu kredytu w rachunku bieżącym oraz kredytu inwestycyjnego zaciągniętego przez Atende S.A. w mBank S.A.;
  - 9 000 tys. zł – zastaw rejestrowy na zapasach, w ramach udzielonego przez bank BZ WBK kredytu w rachunku bieżącym;
  - 1 500 tys. zł – zabezpieczenie kredytu w rachunku bieżącym w Sputnik Software sp. z o.o.
- o kwota 797 tys. zł dotyczy weksli stanowiących zabezpieczenie wierzytelności z tytułu zawartych przez Sputnik Software sp. z o.o. umów leasingowych.

Udzielone gwarancje i poręczenia	31.12.2018	31.12.2017
Zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych udzielonych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych	15 679	17 571
Poręczenie spłaty zobowiązania leasingowego	1 908	1 156
Razem udzielone gwarancje i poręczenia	17 587	18 727

Na dzień 31 grudnia 2018 r.:

- o na kwotę 15 679 tys. zł składają się:
  - 11 293 tys. zł – wartość gwarancji wadialnych i gwarancji należytego wykonania kontraktu, gdzie zleceniodawcą gwarancji jest Atende S.A.;
  - 2 648 tys. zł – wartość gwarancji należytego wykonania kontraktu oraz gwarancji zapłaty wadium, gdzie zleceniodawcą gwarancji jest Sputnik Software sp. z o.o.;
  - 1 500 tys. zł – wartość zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych udzielonych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych, gdzie zleceniodawcą gwarancji jest Atende Medica sp. z o.o.;
  - 188 tys. zł – wartość zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych udzielonych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych, gdzie zleceniodawcą gwarancji jest Atende Software sp. z o.o.;
  - 50 tys. zł – wartość zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych udzielonych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych, gdzie zleceniodawcą gwarancji jest Energy Data Lab sp. z o.o.
- o kwota 1 908 tys. zł dotyczy poręczenia przez Atende S.A. zobowiązań wynikających z umów leasingu operacyjnego zawartych przez TrustIT sp. z o.o.

Na dzień 31 grudnia 2017 r.:

- o na kwotę 17 571 tys. zł składają się:
  - 11 538 tys. zł – wartość gwarancji wadialnych i gwarancji należytego wykonania kontraktu, gdzie zleceniodawcą gwarancji jest Atende S.A.;
  - 4 251 tys. zł – wartość gwarancji należytego wykonania kontraktu oraz gwarancji zapłaty wadium, gdzie zleceniodawcą gwarancji jest Sputnik Software sp. z o.o.;
  - 1 594 tys. zł – wartość zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych udzielonych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych, gdzie zleceniodawcą gwarancji jest Atende Medica sp. z o.o.;
  - 188 tys. zł – wartość zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych udzielonych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych, gdzie zleceniodawcą gwarancji jest Atende Software sp. z o.o.
- o kwota 1 156 tys. zł dotyczy poręczenia przez Atende S.A. zobowiązań wynikających z umowy leasingu operacyjnego zawartej przez TrustIT sp. z o.o.

Nota 31. Należności i zobowiązania długo i krótkoterminowe z tytułu leasingu finansowego

Należności z tytułu umów leasingu finansowego

	31.12.2018	
	Inwestycja leasingowa brutto	Wartość bieżąca opłat
W okresie 1 roku	266	214
W okresie od 1 do 5 lat	576	527
Inwestycja leasingowa brutto ogółem	842	741
Przyszły przychód odsetkowy	101	x
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, w tym:	741	741
- krótkoterminowe	-	204
- długoterminowe	-	537

	31.12.2017	
	Inwestycja leasingowa brutto	Wartość bieżąca opłat
W okresie 1 roku	266	197
W okresie od 1 do 5 lat	842	740
Inwestycja leasingowa brutto ogółem	1 108	937
Przyszły przychód odsetkowy	171	x
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, w tym:	937	937
- krótkoterminowe	-	197
- długoterminowe	-	740

Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu

	31.12.2018		31.12.2017	
	Opłaty minimalne	Wartość bieżąca opłat	Opłaty minimalne	Wartość bieżąca opłat
W okresie 1 roku	1 877	1 772	1 207	1 131
W okresie od 1 do 5 lat	2 387	2 313	2 025	1 967
Minimalne opłaty leasingowe ogółem	4 264	4 085	3 232	3 098
Przyszły koszt odsetkowy	179	X	134	x
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, w tym:	4 085	4 085	3 098	3 098
- krótkoterminowe	1 772		1 131	-
- długoterminowe	2 313		1 967	-

Przedmiotem umów leasingu finansowego są maszyny i urządzenia techniczne oraz środki transportu. Na 31 grudnia 2018 r. Grupa Kapitałowa była stroną 26 umów, w ramach których leasingowała aktywa o łącznej wartości netto 3 816 tys. zł, w tym:

- o maszyny i urządzenia 3 293 tys. zł,
- o środki transportu 523 tys. zł.

Na 31 grudnia 2017 r. Grupa Kapitałowa była stroną 24 umów, w ramach których leasingowała aktywa o łącznej wartości netto 2 724 tys. zł, w tym:

- o maszyny i urządzenia 1 663 tys. zł,
- o pozostałe środki trwałe 6 tys. zł,
- o środki transportu 1 055 tys. zł.

Umowy nie przewidują warunkowych opłat leasingowych, jak również żadnego rodzaju sub-leasingu. W większości umów znajduje się klauzula co do opcji zakupu, po cenie umownej niższej od wartości godziwej przedmiotu leasingu. Umowy nie nakładają na leasingobiorcę żadnych restrykcji, za wyjątkiem płatności zobowiązań wynikających z rat leasingowych oraz ogólnych warunków właściwego użytkowania przedmiotu leasingu.

Umowy leasingu zawarte zostały na okres 24-60 miesięcy w polskich złotych.

Nota 32. Rozliczenia międzyokresowe przychodów

	31.12.2018	31.12.2017
Dotacje	1 935	1 913
- prace rozwojowe	740	1 757
- wartości niematerialne	1 195	156
Przychody przyszłych okresów	82	93
- usługi realizowane w przyszłych okresach	74	60
- zaliczki na realizację przyszłych dostaw	8	33
Rozliczenia międzyokresowe przychodów, w tym:	2 017	2 006
- długoterminowe	1 544	1 207
- krótkoterminowe	473	799

Dotacje	Data otrzymania dofinansowania	Wartość dofinansowania	Kwota pozostała do otrzymania	Data zakończenia rozliczenia dofinansowania
ISW POLITECHNIKA - I transza	18.01.2016	801	-	21.12.2018
ISW POLITECHNIKA - II transza	02.05.2017	246	-	21.12.2018
ISW POLITECHNIKA - III transza	28.09.2017	246	-	21.12.2018
ISW POLITECHNIKA - IV transza	05.01.2018	468	17	21.12.2018
IUSER	03.07.2017	5 400	3 650	28.02.2020
NCBIR	03.11.2017	250	-	18.12.2017
NCBIR	20.12.2017	260	-	28.02.2018, 19.03.2018
NCBIR	27.03.2018	200	-	06.06.2018
NCBIR	31.07.2018	215	-	28.09.2018
NCBIR	10.10.2018	200	-	11.12.2018
NCBIR	31.12.2018	20	-	11.12.2018
NCBIR	31.12.2018	200	124	22.03.2019
Dotacje	-	8 506	3 791	-

Nota 33. Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne

	31.12.2018	31.12.2017
Rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne	944	888
- na świadczenia emerytalne i rentowe	437	404
- na nagrody jubileuszowe	507	484
Razem, w tym:	944	888
- długoterminowe	869	791
- krótkoterminowe	75	97

Wyszczególnienie	Nagrody jubileuszowe	Odprawy emerytalne i rentowe	Razem
Stan na dzień 01.01.2018	484	404	888
Koszty bieżącego zatrudnienia	48	53	101
Koszty odsetek	13	8	21
Świadczenia wypłacone	(83)	(9)	(92)
(Zyski)/straty aktuarialne, w tym:	45	(19)	26
- z tytułu zmian założeń finansowych	6	8	14
- inne	39	(27)	12
Stan na dzień 31.12.2018	507	437	944

Wyszczególnienie	Nagrody jubileuszowe	Odprawy emerytalne i rentowe	Razem
Stan na dzień 01.01.2017	437	315	752
Koszty bieżącego zatrudnienia	73	60	133
Koszty przeszłego zatrudnienia	(18)	37	19
Koszty odsetek	16	9	25
Świadczenia wypłacone	(92)	(18)	(110)
(Zyski)/straty aktuarialne, w tym:	68	2	70
- z tytułu zmian założeń finansowych	(12)	(16)	(28)
- z tytułu zmian założeń demograficznych	1	3	4
- inne	79	15	94
Stan na dzień 31.12.2017	484	404	888

Do wyznaczenia zobowiązań została wykorzystana metoda prognozowanych świadczeń jednostkowych. Wartość przyszłych zobowiązań obliczona została jako nagromadzona część przyszłych świadczeń z uwzględnieniem prognozowanego wzrostu wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru przyszłych świadczeń. Uwzględniono również prawdopodobieństwo osiągnięcia uprawnień do nagrody jubileuszowej, jednorazowej odprawy emerytalnej lub rentowej. Przyjęto stopę dyskontową na poziomie 3,25% oraz długookresową roczną stopę wzrostu wynagrodzeń na poziomie 3,25%. Zmienność tych prawdopodobieństw, a także zastosowanej stopy dyskontowej o +/-0,25% spowodowałyby łącznie zmianę rezerwy o +/- 21 tys. zł.

W zakresie świadczeń pracowniczych Grupa nie jest stroną żadnych porozumień płacowych ani zbiorowych układów pracy. Grupa nie posiada także programów emerytalnych zarządzanych bezpośrednio przez Grupę lub przez fundusze zewnętrzne. Koszty świadczeń pracowniczych obejmują wynagrodzenia płatne zgodnie z warunkami zawartych umów o pracę z poszczególnymi pracownikami oraz koszty świadczeń emerytalnych (odprawa emerytalna) wypłacone pracownikom zgodnie z przepisami prawa pracy, po okresie zatrudnienia. Zobowiązania z tytułu krótkoterminowych świadczeń pracowniczych wyceniane są na zasadach ogólnych. Świadczenia długoterminowe szacowane są na podstawie metod aktuarialnych.

Nota 34. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa, należą kredyty bankowe i pożyczki, umowy leasingu finansowego i dzierżawy z opcją zakupu, środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Grupy. Grupa posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Grupa zawiera również transakcje z udziałem instrumentów pochodnych, przede wszystkim walutowe kontrakty terminowe typu forward. Celem tych transakcji jest zarządzanie ryzykiem walutowym powstającym w toku działalności Grupy oraz wynikających z używanych przez nią źródeł finansowania. Zasadą stosowaną przez Grupę jest nieprowadzenie obrotu instrumentami finansowymi.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Grupy obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko związane z płynnością, ryzyko walutowe oraz ryzyko kredytowe. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka – zasady te zostały w skrócie omówione poniżej. Grupa monitoruje również ryzyko cen rynkowych dotyczące wszystkich posiadanych przez nią instrumentów finansowych.

Ryzyko stopy procentowej

Narażenie Grupy na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczyło przede wszystkim kredytów: inwestycyjnego i w rachunku bieżącym.

Oprocentowanie kredytów inwestycyjnych oparte jest o zmienną stopę WIBOR 1M. W 2018 r. średnia stopa procentowa wyniosła 2,59% (w 2017 r.: 2,61%). W przypadku wzrostu średnich stóp procentowych o 1 punkt procentowy koszt kredytu w 2018 r. wzrósłby o 18 tys. zł, w przypadku spadku stóp byłyby niższy o 18 tys. zł.

Oprocentowanie kredytów w rachunku bieżącym oparte jest o zmienną stopę WIBOR O/N lub WIBOR 1M. W 2018 r. średnia stopa procentowa wyniosła 2,69% (w 2017 r.: 2,72%).

W poniższej tabeli przedstawiona została wartość bilansowa instrumentów finansowych Grupy narażonych na ryzyko stopy procentowej.

	31.12.2018	31.12.2017
Oprocentowanie zmienne		
Oprocentowane kredyty i pożyczki	(3 114)	(3 974)
Pozostałe zobowiązania finansowe – leasing finansowy	(4 085)	(3 098)
Środki na rachunkach bieżących	12 414	11 299
Środki na lokatach bankowych	14 299	78 025
Razem	19 514	82 252
Oprocentowanie stałe		
Oprocentowane kredyty i pożyczki	(8 666)	(5 660)
Zobowiązanie z tytułu cesji wierzytelności	(8 584)	(1 932)
Należności z tytułu leasingu finansowego	741	937
Razem	(16 509)	(6 655)

Oprocentowanie instrumentów finansowych o zmiennym oprocentowaniu jest aktualizowane w okresach poniżej jednego roku. Odsetki od instrumentów finansowych o stałym oprocentowaniu są stałe przez cały okres do upływu terminu zapadalności/wymagalności tych instrumentów. Pozostałe instrumenty finansowe Grupy, które nie zostały ujęte w powyższych tabelach, nie są oprocentowane i w związku z tym nie podlegają ryzyku stopy procentowej.

Ryzyko walutowe

Grupa jest narażona na ryzyko zmiany kursów walutowych, ponieważ w swojej działalności korzysta między innymi z dostaw sprzętu teleinformatycznego sprowadzanego do kraju z zagranicy. Koszty zakupów sprzętu są uzależnione od kursów walut obcych w stosunku do złotego, w szczególności kursu euro i dolara. W celu ograniczenia ryzyka Grupa korzysta z instrumentów zabezpieczających przed ryzykiem kursowym np. transakcji terminowych forward. Zgodnie z polityką firmy zabezpieczane jest co najmniej 90% transakcji walutowych. Różnorodność stosowanych działań zabezpieczających powoduje dywersyfikację ryzyka kursowego. W ocenie Emitenta powyższe działania powodują, iż ewentualny wpływ niekorzystnych zmian kursu walut na wyniki finansowe Grupy Kapitałowej jest znacznie ograniczony.

Wartość bilansowa aktywów oraz zobowiązań finansowych Grupy w walutach obcych na dzień bilansowy dotyczy należności i zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz środków pieniężnych. Wartości te przedstawiają się następująco:

	Zobowiązania handlowe 31.12.2018		Należności handlowe 31.12.2018		Środki pieniężne 31.12.2018	
	WAL	PLN	WAL	PLN	WAL	PLN
Waluta – EURO	243	1 045	20	86	62	267
Waluta - USD	3 707	13 938	316	1 187	358	1 346

Gdyby kurs w stosunku do kursu z wyceny bilansowej dla walut EURO, USD wzrósł o 10% przy utrzymaniu wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie, wynik netto Grupy za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2018 r. byłby niższy o 1 208 tys. zł z tytułu aktywów i zobowiązań wyrażonych w EUR i USD.

	Zobowiązania handlowe 31.12.2017		Należności handlowe 31.12.2017		Środki pieniężne 31.12.2017	
	WAL	PLN	WAL	PLN	WAL	PLN
Waluta – EURO	254	1 060	5	20	257	1 071
Waluta - USD	15 053	52 404	247	861	1 437	5 002

Gdyby kurs w stosunku do kursu z wyceny bilansowej dla walut EURO, USD wzrósł o 10% przy utrzymaniu wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie, wynik netto Grupy za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2017 r. byłby niższy o 4 651 tys. zł z tytułu aktywów i zobowiązań wyrażonych w EUR i USD.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe oznacza ryzyko, że kontrahent nie dopełni zobowiązań, co narazi Grupę na straty finansowe. Ryzyko kredytowe ograniczane jest przez spółki Grupy poprzez zawieranie transakcji wyłącznie z podmiotami o dobrej zdolności kredytowej, z którymi współpraca poprzedzona jest wewnętrznymi procedurami wstępnej weryfikacji. Ponadto poprzez bieżące monitorowanie stanów należności, narażenie spółek Grupy na ryzyko nieściągalności należności nie jest znaczące.

W odniesieniu do aktywów finansowych Grupy, w tym środków pieniężnych, lokat oraz inwestycji w aktywa wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, ryzyko Grupy wiąże się bezpośrednio z niemożnością dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja tego ryzyka równa jest wartości bilansowej danego instrumentu.

Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych wynoszą na dzień 31 grudnia 2018 r. 817 tys. zł (919 tys. zł na dzień 31 grudnia 2017 r.). Odpisy te dotyczą należności własnych od pozostałych jednostek, z czego 342 tys. zł dotyczy należności, które Grupa dochodzi na drodze sądowej, zaś kwota 475 tys. zł należności, które według szacunku Grupy obciążone są znaczącym prawdopodobieństwem nieściągalności.

Na 31 grudnia 2018 r. oraz 31 grudnia 2017 r. nie występowały pozycje aktywów finansowych, które objęte zostały renegocjacją warunków spłaty. Na rzecz spółek Grupy nie zostały poczynione żadne istotne zabezpieczenia z tytułu posiadanych przez nie aktywów finansowych.

Struktura wiekowa aktywów finansowych

	Razem	Nieprzetermi- nowane	Przeterminowane w dniach				
			< 60 dni	60 – 90 dni	90 –180 dni	180 – 360 dni	>360 dni
31.12.2018							
Należności z tytułu dostaw i usług	60 566	55 799	2 606	1 121	46	153	841
Odpisy aktualizujące	(817)	-	-	-	-	(3)	(814)
Należności z tytułu leasingu finansowego	741	741	-	-	-	-	-
Aktywa z tytułu umów z klientami	7 272	7 272	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	26 836	26 836	-	-	-	-	-
31.12.2017							
Należności z tytułu dostaw i usług	82 754	78 938	2 273	67	253	354	869
Odpisy aktualizujące	(919)	-	-	-	-	(326)	(593)
Należności z tytułu leasingu finansowego	937	937	-	-	-	-	-
Aktywa z tytułu umów z klientami	12 731	12 731	-	-	-	-	-
Pozostałe należności	292	292	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	89 647	89 647	-	-	-	-	-

Ryzyko związane z płynnością

Emitent monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/ zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem Grupy jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania spółek Grupy, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe, pożyczki oraz umowy leasingu finansowego.

W poniższej tabeli przedstawiona została wartość bilansowa instrumentów finansowych Grupy narażonych na ryzyko płynności, w podziale na poszczególne kategorie wiekowe, na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

	Razem	Na żądanie	do 3 miesiące	Od 3 do 12 miesiące	Od 1 do 5 lat
31.12.2018					
Oprocentowane kredyty i pożyczki	11 893	-	3 281	4 827	3 785
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	35 939	1 679	34 168	7	85
Zobowiązania z tytułu finansowania cesji wierzycelności	8 584	955	2 868	4 761	-
Pozostałe zobowiązania	5 033	-	1 319	1 356	2 358
- RMB	807	-	807	-	-
- leasing finansowy	4 179	-	465	1 356	2 358
- instrumenty pochodne	47	-	47	-	-
- wpływy	10 003	-	10 003	-	-
- wypływy	10 050	-	10 050	-	-
31.12.2017					
Oprocentowane kredyty i pożyczki	9 778	-	1 595	5 101	3 083
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	125 399	1 269	123 584	76	470
Zobowiązania z tytułu finansowania cesji wierzycelności	1 932	-	241	725	966
Pozostałe zobowiązania	7 844	-	4 845	974	2 025
- RMB	3 498	-	3 498	-	-
- leasing finansowy	3 232	-	318	889	2 025
- instrumenty pochodne	1 114	-	1 029	85	-
- wpływy	40 143	-	36 775	3 368	-
- wypływy	41 257	-	37 804	3 453	-

Nota 35. Informacja o instrumentach finansowych

Aktywa i zobowiązania finansowe w podziale na kategorie (według MSSF 9)

	31.12.2018	31.12.2017
Aktywa finansowe		
Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	93 857	184 505
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	80	80
Zobowiązania finansowe		
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	61 354	143 583
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy*	47	1 114

* zaklasyfikowane jako przeznaczone do obrotu

Mając na uwadze, charakter i specyficzne cechy przedstawionych powyżej kategorii instrumentów finansowych, w ramach poszczególnych grup wyróżnia się następujące klasy instrumentów:

	31.12.2018	31.12.2017
Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu		
Należności handlowe i aktywa z tytułu umów z klientami	67 021	94 566
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	26 836	89 647
Pozostałe należności	-	292
Razem	93 857	184 505
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu		
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	11 780	9 634
Zobowiązania handlowe	35 939	125 399
Bierne rozliczenia międzyokresowe z tytułu niezafakturowanych kosztów	807	3 498
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	4 085	3 098
Zobowiązania z tytułu finansowania cesji należności	8 130	1 932
Pozostałe zobowiązania	698	-
Razem	61 439	143 561

Zabezpieczenia

W latach 2018 i 2017 spółki Grupy nie stosowały rachunkowości zabezpieczeń.

Nota 36. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Grupa zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Grupa może zmienić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom lub wyemitować nowe akcje. W latach 2018 i 2017 nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Grupa korzysta z kapitałów obcych (zobowiązań oprocentowanych) w celu optymalizacji struktury i kosztu pozyskiwania kapitału.

Kapitał własny Grupy na 31 grudnia 2018 r. oraz 31 grudnia 2017 r. wyniósł odpowiednio 84 238 tys. zł oraz 81 848 tys. zł, to znaczy 40,2% oraz 26,9% pasywów ogółem. Grupa wypłaciła dywidendę w wysokości 7 995 tys. zł w 2018 r. oraz 7 268 tys. zł w 2017 r. (patrz: Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym).

Wskaźniki stosowane przez Grupę do zarządzania kapitałem to: zadłużenie netto / EBITDA oraz wskaźnik zadłużenia kapitału własnego.

Dług netto to zobowiązania oprocentowane minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty.

Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego to zobowiązania oprocentowane / kapitał własny.

	31.12.2018	31.12.2017
Oprocentowane kredyty i pożyczki	11 780	9 634
Zobowiązania leasingowe	4 085	3 098
Inne oprocentowane zobowiązania finansowe	8 130	1 932
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	(26 836)	(89 647)
Zadłużenie netto	(2 841)	(74 983)
EBITDA ¹	24 298	26 339
Kapitał własny	84 238	81 848
Zadłużenie netto / EBITDA	(0,12)	(2,85)
Zadłużenie kapitału własnego	0,19	0,16

¹ EBITDA= Zysk (strata) na działalności operacyjnej + amortyzacja (wskaźnik niezdefiniowany w MSSF)

Nota 37. Informacje o podmiotach powiązanych

Podmiotem powiązaniem z Emitentem jest Spinoza Investments sp. z o.o. S.K.A., która jest podmiotem w 100% kontrolowanym, bezpośrednio i pośrednio (poprzez Spinoza Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych), przez Romana Szweda. W latach 2018 i 2017 pomiędzy Emitentem a Spinoza Investments sp. z o.o. S.K.A. nie miały miejsca żadne operacje gospodarcze poza wymienionymi w nocie 38.

Innymi podmiotami powiązanymi z Grupą są członkowie organów zarządzających i nadzorczych, oraz osoby będące bliskimi członkami rodziny tych osób (tzn. partner życiowy i dzieci, dzieci partnera życiowego oraz osoby pozostające na utrzymaniu osoby lub jego partnera życiowego), oraz inne podmioty gospodarcze w których członkowie zarządu podmiotu dominującego pełnią funkcje zarządcze lub są ich udziałowcami. W latach 2018 i 2017 pomiędzy Emitentem i tymi podmiotami nie miały miejsca żadne operacje gospodarcze.

Nota 38. Wynagrodzenie osób zarządzających i nadzorujących Atende S.A.

Wynagrodzenia członków Zarządu	Wynagrodzenia zasadnicze i pozostałe	
	2018 r.	2017 r.
Roman Szwed, Prezes	615	614
Iwona Bakuła, Wiceprezes	530	521
Jacek Forysiak, Wiceprezes	527	508
Szymon Stępczak, Wiceprezes	528	496
Jacek Szczepański, Wiceprezes	531	531
RAZEM	2 731	2 670

Wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej	Wynagrodzenia zasadnicze i pozostałe	
	2018 r.	2017 r.
Patrycja Buchowicz, Przewodnicząca	50	48
Jan Madey, Członek	34	32
Michał Markowski, Członek	34	32
Monika Mizielewska-Chmielewska, Członek	34	32
Maciej Matusiak, Członek ¹	34	6
Marek Dietl, Członek ²	Nd.	25
RAZEM	186	175

¹ Dnia 23 października 2017 r. Maciej Matusiak został powołany na członka Rady Nadzorczej.

² Dnia 23 października 2017 r. wygasł mandat członka Rady Nadzorczej Spółki Marka Dietla, w następstwie złożonej rezygnacji.

Powyższe wynagrodzenia stanowią krótkoterminowe świadczenia pracownicze.

Nota 39. Zatrudnienie

Przeciętne zatrudnienie

	2018 r.	2017 r.
Atende S.A., w tym:	207	200
Zarząd	5	5
Administracja	39	37
Dział sprzedaży	52	58
Pion produkcji	107	94
Pozostali	4	6
Atende Software sp. z o.o.	43	32
Sputnik Software sp. z o.o.	79	75
Atende Medica sp. z o.o.	32	26
Phoenix Systems sp. z o.o.	7	7
Omnichip sp. z o.o.	11	8
TrustIT sp. z o.o.	13	12
Energy Data Lab sp. z o.o.	2	3
A2 Customer Care sp. z o.o. ¹	6	5
Razem – Grupa Atende	400	368

Rotacja zatrudnienia

	2018 r.	2017 r.
Liczba pracowników przyjętych – Atende	25	30
Liczba pracowników zwolnionych – Atende	22	23
Razem – Atende	3	7
Liczba pracowników przyjętych – Grupa Atende	81	86
Liczba pracowników zwolnionych – Grupa Atende	59	54
Razem – Grupa Atende	22	32

Nota 40. Umowy leasingu operacyjnego

Na dzień 31 grudnia 2018 r. Grupa była stroną 7 umów leasingu operacyjnego, na podstawie których wykorzystywanych jest 115 samochodów (na dzień 31 grudnia 2017 r. 108 samochodów) oraz 19 umów leasingu operacyjnego, na podstawie których wykorzystywany jest sprzęt komputerowy (na dzień 31 grudnia 2017 r. było 6 takich umów).

W 2018 r. wynik finansowy Grupy został obciążony kwotą 1 388 tys. zł z tytułu opłat leasingowych wynikających z tych umów (w 2017 r. Grupa została obciążona kwotą 1 224 tys. zł).

Na dzień 31 grudnia 2018 r. wartość przyszłych minimalnych opłat leasingowych wynosiła:

- o do 1 roku 1 490 tys. zł,
- o powyżej 1 roku do 5 lat 1 511 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. wartość przyszłych minimalnych opłat leasingowych wynosiła:

- o do 1 roku 1 075 tys. zł,
- o powyżej 1 roku do 5 lat 1 018 tys. zł.

Od 2019 r. zgodnie z MSSF 16 leasing środków transportu zostanie przedstawiony jako leasing finansowy. Skutki zmiany prezentacji zostały przedstawione w Punkcie 6. Sprawozdania, w części zatytułowanej „Wpływ nowych regulacji na przyszłe sprawozdania Spółki”

Oprócz umowy leasingu operacyjnego spółki z Grupy Kapitałowej mają zawarte umowy dotyczące najmu pomieszczeń. Najważniejsza umowa, dotycząca wynajmu budynku, w którym do dnia 25 listopada 2018 r. znajdowała się siedziba Atende S.A. w Warszawie przy ul. Ostrobramskiej 86 została zawarta na okres pięciu lat od dnia 4 grudnia 2013 r. do dnia 4 grudnia 2018 r. Umowa ta nie została przedłużona. W dniu 30 września 2016 r. Spółka dominująca podpisała umowę najmu nowego budynku biurowego, w którym obecnie znajduje się siedziba Spółki, na okres od 4 grudnia 2018 r. do 4 maja 2024 r. Pozostałe umowy

najmu w Grupie zostały zawarte na czas określony, nie dłuższy jednak niż 7 lat, lub na czas nieokreślony z możliwością wypowiedzenia umowy.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. wartość przyszłych minimalnych opłat leasingowych z tytułu najmu pomieszczeń przez spółki z Grupy wynosiła:

- o do 1 roku 2 741 tys. zł,
- o powyżej 1 roku do 5 lat 15 851 tys. zł,
- o powyżej 5 lat 2 438 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. wartość przyszłych minimalnych opłat leasingowych z tytułu najmu pomieszczeń przez spółki z Grupy wynosiła:

- o do 1 roku 3 042 tys. zł,
- o powyżej 1 roku do 5 lat 9 631 tys. zł,
- o powyżej 5 lat 3 142 tys. zł.

Nota 41. Sprawy sądowe

Spółki Grupy Kapitałowej nie są stroną żadnych istotnych spraw sądowych.

Nota 42. Rozliczenia podatkowe

Na 31 grudnia 2018 r. i 31 grudnia 2017 r. nie toczyły się wobec spółek Grupy Kapitałowej żadne kontrole ani postępowania podatkowe.

Nota 43. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

W dniu 21 października 2005 r. weszła w życie większość przepisów ustawy o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym („ZSEE”). Nakłada ona na podmioty wprowadzające na rynek sprzęt elektroniczny i elektryczny (producentów oraz importerów) m.in. obowiązek zorganizowania i sfinansowania odbierania od prowadzących punkty zbierania zużytego sprzętu, przetwarzania, odzysku, w tym recydingu, i unieszkodliwiania zużytego sprzętu. Od dnia 1 stycznia 2009 r. wprowadzający sprzęt przeznaczony dla gospodarstw domowych będzie obowiązany do zapewniania zbierania zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych.

W celu oszacowania rezerwy, Grupa musi posiadać następujące dane: liczba kilogramów historycznego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, która ma zostać zebrana przez Grupę oraz pozostała do zebrania przez Grupę liczba kilogramów nowego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. W raportach wymaganych przez Ministerstwo Ochrony Środowiska nie ma rozróżnienia pomiędzy nowym oraz historycznym ZSEE.

Biorąc pod uwagę organizację zbiórki oraz systemu raportowania o zbieraniu ZSEE, Grupa nie jest w stanie oszacować ilości ZSEE, które mają zostać zebrane przez Grupę w celu wypełnienia obowiązków wynikających z ustawy o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym. W konsekwencji, Grupa nie utworzyła rezerwy ani z tytułu zobowiązania do zbierania historycznego ZSEE, ani też nowego ZSEE.

Grupa nie wyklucza możliwości weryfikacji swojego stanowiska, w przypadku pojawienia się odmiennych, wiążących interpretacji ustawy lub gdy praktyka stosowania ustawy wskaże na odmienne traktowanie księgowego obowiązku utylizacji zużytego sprzętu.

Nota 44. Zdarzenia po dacie bilansu

Zawarcie umowy z Komendą Główną Policji

Dnia 24 stycznia 2019 r. została podpisana umowa pomiędzy konsorcjum spółek Dimension Data Polska sp. z .o.o. (lider konsorcjum) i Atende S.A. (członek konsorcjum) a Komendą Główną Policji („Zamawiający”), o wartości 54,4 mln zł brutto („Umowa”). Wartość wynagrodzenia przypadająca dla Atende S.A. wynosi 18 mln zł brutto. Przedmiotem Umowy jest modernizacja i wdrożenie nowych rozwiązań oraz e-usług w Systemie Zintegrowanej Komunikacji Ogólnopolskiej Sieci Teleinformatycznej numeru 112. Zakres prac Spółki obejmuje część systemową, sieciową oraz bezpieczeństwo, począwszy od projektu, poprzez dostawę i wdrożenie, dokumentację powykonawczą, warsztaty powdrożeniowe oraz serwis. Realizacja Umowy podzielona jest na osiem etapów: etap 1 - wykonanie projektu, etap 2 - dostawy, etapy 3-7 - prace wdrożeniowe, migracja do nowych rozwiązań itp., etap 8 – świadczenie usług serwisowych i wsparcia przez okres 5 lat. Zgodnie z Umową wdrożenie ma się zakończyć w lutym 2020 r.

Umowa określa kary umowne za: (i) odstąpienie od Umowy lub rozwiązanie Umowy z przyczyn leżących po stronie Spółki w wysokości 20% wartości Umowy, (ii) opóźnienie w wykonaniu poszczególnych etapów Umowy w wysokości 0,5% wartości wynagrodzenia brutto dla danego etapu, za każdy dzień opóźnienia, (iii) jeżeli opóźnienie w wykonaniu poszczególnych etapów

Umowy przekroczy 20 dni roboczych Zamawiający ma prawo odstąpić od Umowy, (iv) udostępnienie osobom trzecim informacji poufnych Zamawiającego - kara w wysokości 100 tys. zł za każde naruszenie, (v) dostarczenie produktów dotkniętych wadą prawną - kara w wysokości 50 tys. zł za każdy taki przypadek. Zamawiający, niezależnie od kar umownych, może dochodzić odszkodowania na zasadach ogólnych kodeksu cywilnego do wysokości szkody rzeczywistej. Ogólnie warunki wykonania Umowy nie odbiegają od warunków powszechnie stosowanych dla tego typu umów.

Nota 45. Informacja o transakcjach z podmiotem dokonującym badania sprawozdania

	2018 r.	2017 r.
- za badanie rocznych sprawozdań finansowych i skonsolidowanego sprawozdania finansowego	164*	90**
- za inne usługi poświadczające, w tym przegląd sprawozdania finansowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego	32	26
- pozostałe usługi	-	38
RAZEM	196	154

* 44 tys. zł dotyczy kosztów wynagrodzenia audytorów spółek zależnych
** 24 tys. zł dotyczy kosztów wynagrodzenia audytorów spółek zależnych

Nota 46. Objasnienia do sprawozdania z przepływów pieniężnych

	31.12.2018	31.12.2017
Środki pieniężne w bilansie	26 836	89 647
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty ogółem wykazane w rachunku przepływów pieniężnych	26 836	89 647

	2018 r.	2017 r.
Amortyzacja:	8 024	6 602
- amortyzacja wartości niematerialnych	4 440	3 735
- amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	3 583	2 867
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy) składają się z:	414	418
- odsetki zapłacone od umów leasingu finansowego	111	65
- odsetki zapłacone od kredytów i pożyczek	136	356
- odsetki otrzymane od udzielonych pożyczek	205	(20)
- odsetki naliczone od udzielonych pożyczek	(38)	17
Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej wynika z:	215	175
- przychody ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	(2 278)	(452)
- wartość netto sprzedanych/ zlikwidowanych rzeczowych aktywów trwałych	2 297	317
- aktualizacja wartości aktywów trwałych	187	310
- inne	9	-
Zmiana stanu zapasów wynika z następujących pozycji:	107	(2 973)
- bilansowa zmiana stanu zapasów	107	(2 973)
Zmiana należności wynika z następujących pozycji:	28 228	(26 860)
- zmiana stanu należności krótkoterminowych wynikająca z bilansu	22 894	(20 646)
- zmiana stanu należności długoterminowych wynikająca z bilansu	(125)	(77)
- zmiana stanu aktywów z tytułu umów z klientami	5 459	(6 137)
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem zobowiązań finansowych, wynika z następujących pozycji:	(104 720)	119 564
- zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych wynikająca z bilansu	(96 222)	112 382
- zmiana stanu zobowiązań długoterminowych wynikająca z bilansu	(8 308)	9 535
- korekta o zmianę stanu zobowiązań z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych	(190)	(422)
- korekta o zmianę stanu zobowiązań z tytułu finansowania cesji wierzytelności	-	(1 931)
Na wartość pozycji "inne korekty" składają się:	(3 640)	(225)
- otrzymane dotacje	(2 535)	(419)
- rozliczona część cesji wierzytelności	(1 802)	(483)
- zapłacone prowizje od kredytów i gwarancji	509	539
- inne	188	138

Warszawa, 28 marca 2019 r.

Roman Szwed

Iwona Bakuła

Jacek Forsysiak

Szymon Stępczak

Jacek Szczepański

Prezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu